

SLUŽBENO GLASILO SAVEZA BAPTISTIČKIH CRKAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

ISUS KRIST
JEDINI SPASITELJ
SVIJETA**Radostan Božić i blagoslovljenu novu 2008. godinu svim čitateljima želi Uredništvo Glasa Crkve**

Jubilarna i prijelomna

Poznata je izreka iz prošlih vremena: «Svaka je nova godina jubilara i prijelomna.» Jubilara jer obilježavamo nešto što je nama važno, a prijelomna jer ćemo donijeti određene odluke koje će sudbonosno utjecati na našu budućnost.

Godina 2007. svakako je za baptističke vjernike bila jubilara na mnogo načina. Obilježili smo nekoliko obljetnica značajnih za baptističke crkve u Hrvatskoj. Nabrojimo samo neke od njih: 135 godina baptističkog svjedočanstva na hrvatskim prostorima; 85 godina organiziranog djelovanja baptističkih vjernika na državnoj razini; 15 godina od primanja našeg saveza u punopravno članstvo europske i svjetske baptističke obitelji.

Svaka od tih obljetnica ima svoj značaj i svoje mjesto, a vjerojatno su u svom vremenu i neke odluke bile prijelomne pa ih zato i obilježavamo. No, znamo iz biblijskih tekstova da je Božji narod u Starozavjetno vrijeme mnoge značajne događaje obilježio nekim spomenom, najčešće stijenom ili gomilom kamenja, i podario mu ime poput EBEN EZER – dovde nam je Gospodin pomogao. Koliko god se povijest baptista na hrvatskim prostorima možda činila malenom i nebitnom, ona je ipak svjedočanstvo svima o Božjoj dobroti i vjernosti prema malenima.

A kamo i kako dalje? Pitanje je to koje si trebamo postaviti i kao pojedinci i kao crkve. Razumjeti svoje poslanje, zašto smo ovdje, kuda idemo, važna su pitanja za svakog čovjeka i svaku zajednicu. Razumjeti svijet oko sebe veliko je dostignuće ali nas dave proniknuti u Božji naum svakako je najveći doseg svakog čovjeka.

Ovih dana posebno odzvanjaju riječi evangelista Luke o Ivanu Krstitelju: «On će ići pred njim s Ilijinim duhom i snagom, da vrati srca otaca prema

djeci, a nepokorne nazoru pravednika, te pripremi Gospodinu sklon narod» (Lk 1,17).

Ivan Krstitelj bio je svjestan svog poslanja te je neumorno propovijedao kako bi se ono ostvarilo. Nije trpio laži i pretvaranja te je tražio od ljudi da ulože svjestan napor i odricanje ne bi li u svjetlu Božjeg nauma počeli vrednovati sebe i svoju budućnost. Tražio je korjenitu promjenu, preobražaj srca i duše, jer se tako može ostvariti zajedništvo s Bogom kao konačnim ciljem i smislom života.

«Pripremiti Gospodinu sklon narod.» Kakva li izazovna i preteška zadatka. Težak je to zadatak za sve kršćane, a kamoli za tako malu zajednicu kao što je baptistička. Stoga je ovo zadatak za svakog kršćanina i za svaku zajednicu bez obzira na denominacijski predznak.

Živimo među ljudima, kojima u velikoj većini Bog nije potreban. Čovjek može učiniti sve svojom snagom, svojim rukama, svojim naporom i nikome ne biti dužan. «Sam mogu sve i Bog mi nije potreban» stav je modernog čovjeka. «Želim živjeti svoj život po svojim načelima, ne želim dodatna opterećenja, samo mi još nedostaje religiozni stres. Bolje da idem sam.» To su stavovi modernoga čovjeka danas. I takav narod treba pripremiti za Gospodina?

Upravo je to poslanje kršćana: Pripremiti ljude da upoznaju i prihvate Isusa Krista kao jedini izlaz iz otuđenosti od sebe, bližnjih i od Boga. Kao što je i Ivan Krstitelj odvažno propovijedao o Mesiji koji će doći, o potrebi obraćenja kao preduvjetu za oproštenje grijeha, tako to trebamo činiti i mi dok čekamo ponovni Kristov dolazak.

Pripremiti Gospodinu sklon narod neka bude naše poslanje i naša odluka za vrijeme koje je pred nama.

Željko Mráz**Susret baptista
str. 3****Kristival
str. 4****Posvećenje PC Čakovec
str. 5****Pogledi i osvrti
str. 12 – 16**

TOMA MAGDA, PREDSJEDNIK EUROPSKE BAPTISTIČKE FEDERACIJE

Predsjednik Saveza baptističkih crkava u RH, pastor Toma Magda postao je predsjednik Europske baptističke federacije (EBF).

Pastor Magda na ovu odgovornu predsjedničku službu imenovan je tijekom zasjedanja Godišnje skupštine EBF-a koja se održala od 26. do 29. rujna 2007. godine u Budimpešti. Na novu odgovornu službu pastor Magda imenovan je za razdoblje od sljedeće dvije godine. Uz obitelj pastora Magde svečanoj inauguraciji su prisustvovali i članovi Izvršnog odbora SBC u RH (Ladislav Ružička, Željko Mraz, Giorgio Grli, Teofil Mršić i Timothy Ivan Špičak) te u glazbenom dijelu programa Danko Tomanić.

„Ovaj je izbor velika odgovornost, ali i priznanje kako svim hrvatskim baptistima tako i meni osobno te još jedna potvrda naše pripadnosti Europi. Europski baptisti zalažu se za suradnju sa svim kršćanskim crkvama u oblikovanju društva koje će odražavati vrijednosti Kraljevstva Božjeg“, izjavio je pastor Magda.

Pastor Toma Magda rođen je 14. lipnja 1960. godine u Vršcu, a studij teologije završio je na Evangeoskom teološkom fakultetu u Osijeku. Od 1987. do 2003. godine bio je pastor Baptističke crkve u Osijeku, a 2003. godine izabran je za predsjednika Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj na mandat od četiri godine, te je ponovno izabran za tu službu 2007. godine. Oženjen je suprugom Ksenijom, s kojom ima četvero djece.

EBF je dio Svjetskog saveza baptista (Baptist World Alliance), najšire organizirane protestantske denominacije na svijetu; prisutne u više od 150 zemalja svijeta, sačinjene od 38 milijuna krštenih vjernika, sa širom zajednicom od 100 milijuna ljudi.

EBF sačinjava 51 nacionalni savez s više od 800.000 krštenih vjernika (šira zajednica ima oko 2,5 milijuna). U europsku obitelj uključeni su i baptisti Bliskog Istoka i Središnje Azije. Europski baptisti znatno se međusobno razlikuju obzirom na kulturološke, jezične i tradicijske odrednice, a opet su ujedinjeni u svom baptističkom identitetu, evangelizacijskom žaru, brizi za siromašne i obespravljene kao i zalaganju za vjerske slobode i ljudska prava.

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA SBC U RH

Redovita Godišnja skupština SBC u RH, koja je ove godine ujedno bila i izbor na, održana je u prostorijama Pastoralnog centra Čakovec 19. – 21. travnja 2007. godine.

Skupštini su nazočili službeni predstavnici većine članica SBC u RH, dosadašnji službenici SBC u RH te drugi gosti iz zemlje i inozemstva. Poseban gost i glavni govornik na bogoslužjima u sklopu Skupštine bio je pastor Helari Puu iz Estonije, predsjednik Europske baptističke federacije.

Posebnost te skupštine bila je to što su uz redovita izvješća službenika Saveza, predstavnici crkava po regijama imali priliku upoznati sudionike sa svojim aktivnostima, planovima i potrebama. Tijekom tri dana trajanja Skupštine izmjenjivala su se izvješća pojedinih službenika i predstavnika

crkava, a sve je bilo obogaćeno prikladnim porukama iz Biblije, molitvom i proslavljanjem Gospodina kroz pjesmu.

Na kraju četverogodišnjeg mandata svoja su izvješća Skupštini podnijeli Predsjednik SBC u RH Toma Magda, dopredsjednik Bratoljub Horvat i glavni tajnik Željko Mraz. Skupština je također imala prilike čuti izvješća predsjednika Skupštine (Giorgio Grli), rizničara (podnio ga je glavni tajnik) i nadzornog odbora (Josip Čeh) te izvješća o djelovanju Baptističkog instituta (Toma Magda) i radu Teološkog fakulteta »Matija Vlačić Ilirik« (Enoh Šeba) te o radu s mladima (Svjetlana Mraz) i ženskom radu (Ksenija Magda).

U petak 20. travnja 2007. u sklopu redovite Godišnje skupštine SBC u RH provedeni su izbori za novo vodstvo SBC u RH za razdoblje travanj 2007. – travanj 2011. U siječnju 2007. godine Kandidacijska komisija pokrenula je postupak predlaganja kandidata za vodstvo SBC u RH u kojemu su imale pravo sudjelovati sve punopravne članice Saveza. Na temelju pristiglih prijedloga, a nakon dobivanja pismene suglasnosti svakoga pojedinog kandidata koji je prešao kandidacijski prag pripremljeni su izborni listići za pojedine službe. U novo vodstvo SBC u RH na mandat od četiri godine izabrani su:

Nakon objave rezultata glasanja, za novoizabrano vodstvo SBC u RH molili su se pastor Franjo Špičak iz Sirača i pastor Helari Puu iz Estonije.

Predsjednik
Toma Magda, Čakovec
Dopredsjednik
Ladislav Ružička, Karlovac
Glavni tajnik
Željko Mraz, Zagreb
Rizničar
Ivan Vučetić, Zagreb
Izvršni odbor
Darko Mikulić, Slavonski Brod
Teofil Mršić, Zadar
Miloš Komanović, Sisak
Timotej Ivan Špičak, Pakrac
Nenad Kovačević, Mačkovec
Predsjednik Skupštine
Giorgio Grli, Rijeka
Dopredsjednik Skupštine
Vlado Novaković, Daruvar
Nadzorni odbor
Josip Čeh, Zagreb
Zlatko Šestak, Čakovec
Nela Horak Williams, Zagreb

ZA SLOBODU NAS KRIST OSLOBODI UČENIŠTVOM

Dana 13. i 14. listopada 2007. u Pastoralnom centru Čakovec održan je Susret baptista Hrvatske na temu *Za slobodu nas Krist oslobodi*. Tijekom dva dana Susreta u različitim je programima sudjelovalo približno 800 baptističkih vjernika različite dobi iz svih krajeva Hrvatske te njihovi prijatelji i gosti iz susjednih zemalja. Počasni gost i glavni govornik na Susretu je bio David Coffey iz Velike Britanije, predsjednik Svjetskog saveza baptista (BWA).

Kao i svake godine do sada, nastojalo se da ta dva dana budu zaista mjesto susreta različitih ljudi, različitih naraštaja iz svih krajeva Hrvatske i da svatko može pronaći nešto za sebe. Osim zajedničkih bogoštovlja u subotu ujutro i navečer te u nedjelju ujutro, sudionici su mogli izabrati dva od devet ponuđenih seminara, a za djecu i mlade bili su pripremljeni posebni programi. Velik se broj mladih okupio u subotu poslijepodne na radionici na temu *Jesmo li slobodni reći drugima?*, gdje su razgovarali o tome koliko su uistinu hrabri govoriti svojim vršnjacima o vjeri u Boga i pokazati je u praksi. U subotu kasno navečer, nakon zajedničkog programa, mladi su se još jedanput okupili kako bi proslavili Boga uz glazbu koja im je posebno bliska. Tijekom dva dana Susreta djeca su bila posebno zbrinuta, a svi oni koji su radili s njima dali su sve od sebe da se djeca osjećaju ugodno, da se zabave i nešto novo nauče te da ponovno poželes biti dio takva događaja.

Kroz sve dijelove programa željelo se naglasiti da je to susret velike obitelji u kojoj ima mjesta za svakoga. Stoga su slavljenje na

svakom bogoslužju vodili glazbeni timovi iz različitih crkava – subota ujutro BC Mačkovec, subota navečer BC Rijeka te u nedjelju BC Zagreb. U glazbenom dijelu programu sudjelovali su Octoberlight iz Puščina, Miha i Kerigma iz Šibenika, trio iz Karlovca, Kristina iz Rijeke, Momir Horvatek iz Krapine i mješoviti pjevački zbor Nebo iz Zagreba. Sudionici Susreta imali su priliku saznati više o Udruzi za evangelizaciju djece od Karmen Horvat, o postavljanju predstave Božji sud od Vlade Hoblaja, o dačkom domu u osnivanju »Svjetionik« od Siniše Klema te o Svjetskom susretu mladih baptista u Leipzigu 2008. godine od Svetlane Mraz.

O slobodi koju nam daruje Krist i koja je drugačija od slobode kakvu nudi i zamišlja svijet oko nas govorili su Toma Magda, predsjednik SBC u RH, i David Coffey, predsjednik BWA, u svojim propovijedima.

Toma Magda posebno je upozorio na opasnost od legalizma, nametnutih pravila i običaja kojima se želi spriječiti i ugušiti sloboda koju Krist nudi svojim učenicima. Predsjednik Svjetskog saveza baptista David Coffey svojim je nadahnutim propovijedima oduševio slušateljstvo te nas pozvao da budemo propovjednici slobode, neustrašivi navjestitelji oslobađajuće snage evanđelja, borci za pravdu i mir u Kristovo ime u ovom svijetu.

U nedjelju je na svečanom bogoštovlju iskazana posebna zahvala osnivačima SBC u RH – dr. Branku Lovrecu, dr. Rudolfu Maršaniću, dr. Josipu Mikuliću i Vinku Peterlinu. Priznanja su dodijeljena prigodom 15. obljetnice primanja SBC u RH u članstvo Europske baptističke federacije (EBF) i Svjetskog saveza baptista (BWA) te za osobni doprinos baptističkom svjedočanstvu u Republici Hrvatskoj.

KRISTIVAL U ZAGREBU

U povodu blagdana Duha Svetoga, rođendana crkve, 24.–27. svibnja 2007. godine u Zagrebu je održan Kristival u organizaciji baptističkih crkava u Zagrebu, a pod pokroviteljstvom Grada Zagreba. Bio je to događaj kojemu je cilj bilo okupiti različite ljude, različite generacije različitih crkvi kako bi skupa proslavili Krista, i to zajedništvom u različitosti.

Program se održavao pod velikim bijelim šatorom koji je za tu prigodu posebno postavljen na livadi u blizini novosnovane Baptističke crkve u Dubravi.

Ovaj »val Krista« i njegove ljubavi, kojim su zagrebački baptisti htjeli preplaviti svoj grad, pokrenuo se na vrlo praktičan način tjedan dana prije službenog početka. U dogovoru s Područnim uredom gradske uprave izabrano je dječje igralište u zagrebačkom naselju Dubrava koje je vapilo za uređenjem. Kupljen je sav potreban materijal, plaćeni su stručni popravci, a zatim je poletna skupina vjernika u vrlo kratkom roku obavila bojenje.

Tih je dana grad Zagreb, a osobito njegov istočni dio bio oblijepljen posebnim jumbo plakatima koji su pozivali sugrađane da se pridruže toj proslavi jedinstva u različitosti.

135 godina

Prvi dan Kristivala održano je svečano bogoštovlje u povodu 135 godina djelovanja baptističkih vjernika u Zagrebu. Uz vjernike baptističkih crkava iz Zagreba i okolnih mjesta, odazvali su se i predstavnici Vlade RH – u ime ministra kulture mr. Bože Biškupića gospodin Franjo Dubrović; Grada Zagreba – u ime gradonačelnika Milana Bandića gospodin Stipe Zeba; biskup Vlado Košić, predsjednik Vijeća za ekumenizam i dijalog HBK, i Mladen Jovanović, glavni tajnik PEV-a, kao i mnogi drugi uzvanici. Uz prisjećanje na povijest kroz riječ i sliku, prigodnu je propovijed održao Toma Magda, predsjednik SBC u RH a u glazbenom je dijelu programa sudjelovao zbor Nebo.

Maxi Arka

Drugi dan Kristivala bio je namijenjen mladima. Za tu se prigodu u šator u Dubravi »preselio« interni kafić za mlade koji već mjesecima postoji u prostorijama Kluba BC u Radićevoj. Naglasak je bio na opuštenoj, klupskoj atmosferi u kojoj se se izmjenjivali blokovi snimljene glazbe i pjesama uživo s ostalim prikladnim programom. Alternativa je to zadimljenim gradskim kafićima i pravo mjesto da mladi pozovu svoje prijatelje u prostor gdje mogu s njima porazgovarati u ugodnom okruženju. Bez obzira jesu li sudjelovali u programu, posluživali goste ili jednostavno sami bili gosti, svi su mladi uživali u tom događanju.

Bilo je to vrijeme opuštanja, radosti i zajedništva. Večernji je program bio ispunjen glazbom grupe Adonai iz Čakovca i duhovnom misli koju je pripremio Peter MacKenzie.

Zajedništvo u različitosti

U nedjelju, posljednjeg dana Kristivala, održano je prigodno bogoštovlje u povodu blagdana Duha Svetoga na kojem je propovijedao pastor Peter MacKenzie, koji je pozvao okupljene da se odazovu na Božji poziv i obnove svoj savez s Bogom, što su mnogi i učinili. Posebno vrijeme zajedništva vjernika baptističkih crkava u Zagrebu zaključeno je Večernom Gospodnjom.

Kristival je završio u nedjelju navečer uz kišu s neba koja uz svu svoju buku nije mogla omesti ono najvažnije, kišu blagoslova koju su svi nazočni doživjeli tijekom ta četiri dana.

Obiteljski dan

Subota, treći dan Kristivala, bila je namijenjena cijelim obiteljima. Tijekom popodneva mnoge obitelji iz naših crkava i njihovi prijatelji opušteno su se družili uz roštilj. Za djecu je bio pripremljen poseban Awana-program u organizaciji BC Malešnica.

POSVEĆENJE PASTORALNOG CENTRA U ČAKOVCU

U nedjelju 18. studenoga 2007. intoniranjem nacionalne himne, molitvom i simboličkim rezanjem vrpce otpočela je svečanost posvećenja zgrade Pastoralnog centra u Čakovcu.

Ta je zgrada tijekom nekoliko posljednjih godina već primala brojne goste koji su dolazili na različita događanja – susrete, skupštine, seminare, evangelizacije, bogoslužja, posebne programe za djecu i mlade. No, tek sada, deset godina nakon postavljanja kamena temeljca može se reći da je Pastoralni centar završen. Stoga je to bila prilika da se okupe brojni uzvanici, gosti i prijatelji Pastoralnog centra iz zemlje i inozemstva. Na slavlje su došli predstavnici brojnih donatora iz Nizozemske, Njemačke i SAD-a, kao i iz Hrvatske, koji su svojim sredstvima pomogli da izgradi ovo velebno zdanje.

Slavlju su nazočili Josip Grošić, izaslanik biskupa varaždinskoga msgr. Josipa Mrzljaka, zatim biskup Crkve Božje u Hrvatskoj Josip Jendričko, predsjednik Protestantskoga evandeoskog vijeća i Marijan Šporčić, predstavnik Evangeličke crkve u Hrvatskoj. U ime ministra kulture RH Bože Biškupića došao je Franjo Dubrović, tajnik komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade RH, a njemački parlamentarac Michael Brandt donio je poseban dar. Nazočni su bili brojni predstavnici baptističkih crkava iz cijele Hrvatske te gosti iz Bosne i Hercegovine, Slovenije i Srbije.

Vrpce su zajednički prerezali Friedhelm Loh, najveći pojedinačni donator iz Njemačke, Branko Šalamon, gradonačelnik Čakovca i Bratoljub Horvat, predsjednik odbora za gradnju. Tim činom zgrada Pastoralnog

centra i službeno je stavljena na raspolaganje ne samo baptističkim vjernicima Međimurja i cijele Hrvatske već i svim građanima grada Čakovca. Kako je najavljeno, a i dosadašnja praksa je to već pokazala, uz redovita i prigodna bogoslužja, u Pastoralnom centru će se organizirati kulturni programi, različite vrste edukacija, a pod krovom centra je i Učenički dom Svjetionik koji uskoro počinje s radom.

Osim prigodnih riječi počasnih gostiju, program je bio ispunjen zajedničkim proslavljanjem

Gospodina kroz pjesmu koje su predvodili mladi iz Međimurja, glazbenim doprinosima pjevačkog zbora Nebo iz Zagreba i solističkim nastupima Maje Mikulić iz Zagreba i Katharine Neudeck iz Dresdena. Dr. Roland Werner, teolog i poznati pastoralni radnik iz Njemačke pozvao je nazočne da skupa izgovore riječi 122. psalma: »Obradovah se kada mi rekoše: 'Hajdemo u Dom Gospodnji!'«, a zatim je propovijedao na tu temu. Pri tome je naglasio važnost radosti i zajedništva onih koji dolaze u Dom Gospodnji jer nad takvima je blagoslov Božji. Sam čin posvećenja predvodio je Toma Magda, Predsjednik SBC u RH i Europske baptističke federacije, koji je rekao da će nekima možda biti čudno što se takva radosna svečanost održava upravo na dan kada se cijela zemlja prisjeća tužnih dana povezanih sa stradanjem Vukovara. No, istina je da je prvi odgovor na bol i patnju s kojom se ljudi suočavaju upravo otvaranje takvih mjesta gdje će se obnavljati razrušeni životi. Stoga to bogoslužje radosti nije nepoštivanje nečije smrti, već je znak novog života. Zahvalnost za sve što je ostvareno do sada, molitvu za sve ono što će se događati u Pastoralnom centru i blagoslov na sve one koji će u njega ulaziti pred Gospodina su iznijeli Johannes Neudeck na njemačkom jeziku, Tim Norton na engleskom jeziku i Bratoljub Horvat na hrvatskom jeziku.

Po završetku svečanog bogoštovlja za sve je organiziran domjenak u prostorijama Pastoralnog centra te su gosti i njihovi domaćini imali prilike provesti još neko vrijeme u ugodnom druženju.

PREDSTAVLJEN PRETISAK PROTESTANTSKOGA NOVOG ZAVJETA IZ 1562./63.

Buzet

10. studenoga o. g. predstavljen je u Gradskoj vijećnici u Buzetu pretisak hrvatskoga biblijskog prvotiska – glagoljičkoga *Novoga testamenta* kojega su priredili Stipan Konzul Istriani i Antun Dalmatin, a prvotno je objavljen 1562./63. u protestantskoj tiskari u Urachu. Pretisak je objavljen u nakladi zagrebačkoga Teološkog fakulteta „Matija Vlačić Ilirik“. Predstavljanje pretiska održano je u organizaciji nakladnika, te Pučkog otvorenog učilišta „Augustin Vivoda“ iz Buzeta, kao i Katedre Čakavskog sabora Buzet. Nakon pozdravne riječi buzetskog gradonačelnika g. Valtera Flega i prigodnoga glazbenog programa Ženske vokalne skupine „Lanišće“, o knjizi i radu na pripremi pretiska govorili su dr.sc. Lidija Matošević, doc. dr.sc. Mario Grčević i prof. dr.sc. Alojz Jembrih, istaknuvši značaj objave ovoga djela za proučavatelje hrvatskog jezika, književnosti i kulture, kao i za bibličare i teologe. Knjiga je izdana uz pomoć brojnih podupiratelja među kojima su također bili Istarska županija i Konzulov rodni grad Buzet, čijim su predstavnicima svečano uručeni primjerci pretiska.

Zagreb

Pretisak Novoga testamenta ponovno je predstavljen u Zagrebu, 6. prosinca o.g. u prepunoj dvorani Matice hrvatske. Uz Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik“, organizatori zagrebačke promocije bili su i Matrica hrvatska te Društvo prijatelja glagoljice Hrvatske, a pokrovitelj skupa bio je Grad Zagreb. Uz ugledne goste iz njemačkoga i slovenskoga veleposlanstva, te predstavnike

Ministarstva kulture RH i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH, kao i Grada Zagreba, skupu su nazočili i predstavnici protestantskih vjerskih zajednica u Hrvatskoj, te biblijskih društava, udruga i trgovačkih društava koji su financirali izdavanje pretiska. Predstavnicima donatora prigodno su uručeni primjerci knjige. *Novi testament* predstavili su dr. sc. Lidija Matošević, dr. sc. Vesna Badurina-Stipčević, te glavni urednik prof. dr. sc. Alojz Jembrih, istaknuvši neprijepornu književnopovijesnu i duhovnojezičnu važnost ovoga biblijskog prvotiska. Prigodnom riječju nazočnima su se obratili i neki od uzvanika, gdje su posebice istaknute njemačke i slovenske veze s hrvatskim prevoditeljima u Urachu.

Osim što je pretisak hrvatskog biblijskog pretiska događaj od izuzetnog značaja za hrvatsku kulturnu baštinu, ovo je također bila jedinstvena prigoda u kojoj se cijeli hrvatski protestantski korpus složno okupio na projektu čiji su davni začeci ucijepljeni u tkivo današnjih hrvatskih crkava reformacije i reformacijske baštine.

(rk)

Spojite s vjerom – znanje!

Seminar iz biblijskog propovijedanja pod pokroviteljstvom BI-a

Dugo je znanje imalo negativan predznak u našim crkvama – znanje općenito, ali posebno znanje koje se odnosilo na vjeru i na Bibliju. Ne treba učiti – Bog svojim daje u snu! No apostol Petar vrlo je izričit u zahtjevima za duhovni rast. Vjera je tek prvi korak u duhovnom rastu koji izrazito i među najvažnijim zahtijeva i znanje:

»Uložite svu revnost da sa svojom vjerom spojite poštenje, s poštenjem znanje, sa znanjem uzdržljivost, s uzdržljivošću postojanost, s postojanošću pobožnost, s pobožnošću bratsku ljubav, s bratskom ljubavlju ljubav uopće... kome ove vrijednosti nedostaju, on je slijep, kratkovidan, zaboravio je da je očišćen od svojih prošlih grijeha« (2 Pet 1:5-9).

Vjera, poštenje i znanje preduvjet su prave pobožnosti i ljubavi za kojima težimo svi mi, a posebice bi trebali težiti ljudi koji propovijedaju i vode crkve i crkvene službe. Baptistički institut otvorio je svoja vrata pri Savezu baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj da pomogne u povezivanju vjere i pravoga znanja koje će poticati pravu i raznu pobožnost u našim crkvama. Samo poštena i znanjem potkrijepljena vjera ima dostatnu jakost da proizvede postojanost i svijetu toliko potrebnu ljubav. Samo je takva,

čvrsta vjera snažno sredstvo evangeliziranja.

Kroz svoje programe BI nudi udžbenike i diskusijske grupe, konferencije, seminare i kružoke kojima je zajedničko da na različitim razinama pomažu vjernicima u duhovnom napretku.

Iz programa ovaj put izdvajamo **Seminar za biblijsko propovijedanje** u suradnji s Langham International, organizacijom koju je osnovao poznati biblijski učitelj John Stott. Seminar je namijenjen svima koji se bave (ili osjećaju poziv da se bave) poučavanjem iz Biblije – bilo kao propovjednici, bilo kao učitelji crkve, djece i mladih ili žena.

Prvi seminar o biblijskom propovijedanju Baptističkog instituta i organizacije Langham Preaching održao se u Čakovcu od 14. do 17. veljače 2007. Seminar je pohađalo pedesetak kršćanskih vođa i propovjednika iz raznih evangeoskih zajednica iz Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine. Predavači su bili Jonathan Lamb, teolog i pisac te voditelj Langhamova programa propovijedanja iz Londona i dr. Rodney Wood, profesor i pastor iz SAD.

Drugi je seminar održan od 5. do 8. prosinca 2007. u Čakovcu. Predavači na tom seminaru bili su dr. Mark Maynell i dr. Simon Vibert. Mark je jedan od pastora seniora u

velikoj crkvi All Souls u središtu Londona i zadužen je za propovijedanje i pouku. Simon je prodekan teološke škole Wycliffe Hall u Oxfordu. Oba su seminaru teološki kvalitetna i praktično vrlo primjenjiva.

Seminar iz biblijskog propovijedanja održan je u prisnom okruženju Pastoralnog centra u Čakovcu, gdje su bili smješteni svi sudionici. Dva su dana godišnjeg odmora izvanredno dobra investicija u taj seminar jer on ne donosi samo biblijsko znanje kojemu kao propovjednici Riječi imamo obvezu težiti, nego možemo očekivati vrijeme duhovnog odmora i obnove.

Sljedeći je seminar – na kojemu će biti ponuđeni drugi i treći (tj. zadnji) stupanj, kao i ponovno prvi stupanj za nove polaznike – planiran za proljeće 2008. godine.

(km)

step - četvrt stoljeća vizije studentski evandeoski pokret

Od toga dana više ništa nije bilo isto. Postalo je jasno da se svijet može promijeniti i da ima netko tko ga već mijenja ili ako ne to, a ono barem da je promjena potrebna. Oni koji su to osjećali bili su neko vrijeme skupa i to je bilo dovoljno.

Studentski...

Početak **Studentskoga** evandeoskog pokreta (STEP) seže u rane osamdesete. Bilo je to vrijeme drugačije mode, drugačijega političkog sustava i drugačije duhovne klime. Vrijeme u kojemu je, prema riječima tadašnjeg **studenta**, u mnogim (osobito manjim) zajednicama prevladavao antinitektualni stav. I upravo tada počela se formirati skupina mladih ljudi okupljena oko potrebe i želje da se i unutar akademskog svijeta vjeru živi autentično i dosljedno. Nalazili su se u malim grupama da bi proučavali Bibliju, raspravljali o tada relevantnim temama, organizirali **studentske** konferencije, kampove i putovanja na međunarodne skupove studenata. Postupno su počeli stvarati prostor susreta **studenata** vjernika iz različitih zajednica koje je zbližavala vjera i težnja za promjenom svijeta što ih je u njima potaknuo osobni susret s Isusom.

...evandeoski...

Evandeoska narav STEP-a ne dolazi od otvorenog ili pritajenog preferiranja jedne crkvene pripadnosti na štetu druge, već jedino od nastojanja studenata da žive vjerno **evanđelju**, bez obzira na to iz koje tradicije dolaze. Ideja STEP-a nikad nije bila da na bilo koji način zamijeni ili istisne nečiju matičnu crkvenu zajednicu, već da studente tijekom njihova angažmana u STEP-u što bolje opremi i potakne na to da otkriju talente i darove kojima mogu služiti Kristu u svojoj crkvi, u obitelji, ali i u društvu, na radnome mjestu...

Iskustvo susreta s Kristom – vidljivim u drugome, »malo drugačijem« vjerniku – bilo je (i ostalo) pokretačka snaga, nužna da se prebrode stresovi i krize propitivanja vlastitog identiteta. Iz perspektive STEP-a pridjev **evandeoski** ne označuje denominacijsku pripadnost, već pripadnost Isusu i kraljevstvu Božjemu.

...pokret

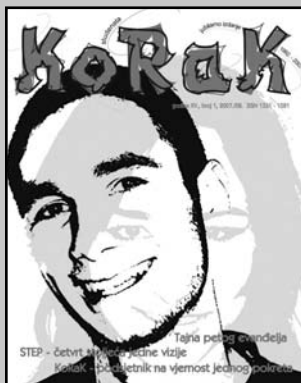
Entuzijazam, mladenačka kreativnost i hrabrost (ponekad buntovnost i naivnost) te težnja za vidljivim promjenama **pokretala** je stepovce raznih generacija na razne pionirske pothvate. Počeli su na fakultetima poticati duhovne razgovore, prevoditi priručnike za proučavanje Biblije u vrijeme kada ih je bilo vrlo malo, **pokrenuli** su izdavanje knjiga kroz STEPpress, **pokrenuli** časopis KoRaK koji je dosegaio nakladu od 10.000 i bio dijeljen studentima diljem Hrvatske, pokrenuli su www.step.hr - prvu studentsku web-stranicu u Hrvatskoj koju rade studenti

za studente, koja do sada bilježi više od milijun posjeta...

Ipak, neusporedivo više od velikih brojeva, projekata i akcija, **pokret** je susret pojedinca s uskrslim Kristom. Obraćanje od smrti prema životu predstavlja **pokret** koji želimo vidjeti u našim prijateljima, njihovim prijateljima, zatim i u svim studentima.

Možete li zamisliti Hrvatsku u kojoj današnji studenti a sutrašnji poduzetnici, direktori tvrtki, liječnici, odvjetnici, menadžeri, inženjeri, premijer i saborski zastupnici imaju osoban i stabilan odnos s Bogom? Koji svoj posao obavljaju pošteno, profesionalno i s takvom motivacijom kao da ga rade za Krista? Čije obitelji predstavljaju primjer sklada i ljubavi? To je vizija koju je prije više od 25 godina počelo graditi nekoliko mladih osoba i koju i mi danas aktivni stepovci nastojimo ostvariti. Budi i ti dio promjene koju želiš vidjeti u Hrvatskoj! Podupri nas molitvom!

Momir Blažek, glavni tajnik STEP-a

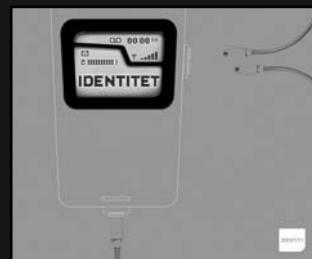

KoRaK

U povodu obilježavanja četvrt stoljeća STEP-a izišao je jubilarni broj KoRaKa. Časopis je to koji je prije 15 godina, kada se prvi put pojavio, bio revolucionaran kako svojim izgledom tako i temama koje je obrađivao. U tiskanom obliku izražavao je težnju studenata da svjedoče evanđelje na način blizak studentima bez obzira na trenutne okolnosti i (ne)prilike. Tekstove iz KoRaKa možete pročitati na web-stranici www.step.hr.

Identitet

U protekle dvije godine stepovci okupljeni u studentske grupe u Rijeci, Osijeku i Zagrebu kroz Evanđelje po Marku, vanjskim oblikovanjem prilagođeno studentskoj populaciji, te kroz male grupe, kampove, konferencije, seminare i sl. žele potaknuti studente na promišljanje vlastitog identiteta i identiteta Isusa Krista. STEP je dio međunarodne mreže studentskih pokreta IFES koja djeluje u više od 140 zemalja svijeta.

Izborna skupština Ženskog rada pri SBC u RH

Ženski rad pri SBC održao je 10. studenoga 2007 u Zagrebu svoju redovitu godišnju Skupštinu, ovoga puta *izbornu*.

Naime, ove je godine istekao četverogodišnji mandat dosadašnjeg Odbora ŽR u sastavu Ksenija Magda - predsjednica; Melanija Ružička - dopredsjednica; Vesna Brezović - blagajnica; Nada Bižić - blagajnica Socijalnog fonda te Mira Dragaš, Kata Lendel i Tanja Crnković kao članice Odbora.

Susret je započeo molitvom i štovanjem, u čemu su nas vodile sestre Melanija i Malyn. Nakon što je susret predan u Božje ruke, iznesena su izvješća i svjedočanstva sestara iz Odbora ŽR o službi u razdoblju od 2003. do 2007. godine.

Zatim se pristupilo izbornom procesu.

Prema prijedlozima sestara iz naših zajednica, odazivu nominiranih sestara te glasovima nazočnih zastupnica crkava, izabran je novi Odbor ŽR za mandatno razdoblje 2007-2011.

Nekim sestrama koje su se našle u novom Odboru ovo će biti prvi mandat. To su sestre Ana Slišković, koja je izabrana za službu blagajnice Socijalnog fonda, Lidija MacKenzie i Jadranka Dereta, koje su izabrane za članice Odbora. Na svojim dosadašnjim službama ostale su sestre Ksenija Magda kao predsjednica, Melanija Ružička kao dopredsjednica, Vesna Brezović kao blagajnica i kao treća članica Odbora sestra Kata Lendel.

Iako se prilikom nominacije odazvalo više od polovice crkava i sestrinskih grupa, na Skupštinu je svoje zastupnice poslao prilično skroman broj crkava. No zato što znamo i vjerujemo da se pod nebom ne događa ništa što Bogu ne bi bilo znano, vjerujemo da je ovakav sastav Odbora Božji odgovor na molitve za vodstvo Ženskog rada. Nastavljamo moliti se da Bog ohrabri naše vjernike na misiju te potakne duhovno sazrijevanje žena, njihovih obitelji i crkava preko službe novoizabranog Odbora ŽR.

Lidija Edelski

Regionalni sestrinski sastanci u svibnju

Mjesec svibanj u Ženskom radu pri SBC bio je ispunjen regionalnim susretima sestara diljem Hrvatske. Neke od tih sastanaka svojim su nazočnošću obogatile sestre iz Kalifornije: Linda Clark, Diane Varady i Phyliss Bennett kao predstavnice WMU California - misijske organizacije koja je partner Ženskog rada u Hrvatskoj.

Rijeka

Početkom svibnja, točnije 5. svibnja, održan je regionalni sestrinski sastanak u Rijeci. Radost toga susreta bila je velika. Pružila se prilika vidjeti stare poznanice i upoznati neke druge sestre. Uživali smo u zajedništvu uz Riječ, štovanje Boga pjesmom i molitvom, a zatim smo zajednički planirali na koji način možemo biti od pomoći sestrama u Rijeci. U proučavanju Božje riječi vodila nas je sestra Vesna Brezović, koja je govorila o preprekama i zidovima što nas priječe da rastemo u vjeri, a još više da drugima pomognemo u rastu.

Split

Put nas je 12. svibnja odveo u Split, gdje se održavao susret žena Dalmacije na temu *Na Božjem zadatku*. Sestre iz Kalifornije nazočnima su prenijele svoje iskustvo u dugogodišnjoj službi. Upozorile su nas na sve ono s čime se možemo suočiti kad prihvatimo Božji zadatak; uputile su nas kako ćemo prepoznati darove koje nam je Bog dao i kako ih trebamo upotrijebiti dok obavljamo od Boga danu zadaću. Blagoslov zajedništva sa sestrama iz Splita i Zadra u štovanju, molitvi i razgovorima nije izostao.

Karlovac

Iz primorskih smo se krajeva 16. svibnja preselili u Karlovac, gdje se održavao seminar na temu *Slijediti Isusa- prihvatiti poziv*. Seminaru su se, osim naših Karlovčanki, pridružile i sestre iz Duge Rese, Severina na Kupu i Zagreba. Govornice na seminaru bile su već spomenute gošće iz Kalifornije. Pred sobom smo imali sliku sebe kao gline koju Bog - lončar oblikuje. Iz izlaganja sestre Linde učile smo kakav je vođa bio Isus te koje

karakterne crte trebamo prihvatiti da bismo u potpunosti mogle slijediti njegov poziv; zatim na koje sve izazove trebamo biti spremne, kako dobro komunicirati sa suradnicama u zajednici i kako biti dobar slušatelj.

Sestra Diana usmjerila nas je da prepoznamo dar koji nam je Bog dao i iskoristimo ga u službi. O nekim osobinama koje su sastavnice našeg karaktera - koje nam mogu pomoći ili nam biti prepreka u službi - te o izgradnji zajedništva u malim grupama za molitvu i proučavanje Biblije govorila je sestra Phyliss. Budući da su te teme dosta opsežne, seminar je nastavljen sutradan, kad su nam se pridružile i sestre iz Evandeoske crkve u Karlovcu.

Sisak

Za kraj mjeseca ostao je Sisak. Ondje je 26. svibnja održan regionalni susret sestara na temu *Neka vaša ljubav raste u spoznaji - učiti se misiji od žena u Filipima* (prema Filipijanima 1,9). Izlaganje je pripremila sestra Ksenija Magda. Učili smo da nije dovoljno imati samo ljubav za službu i puno se truditi oko evanđelja, već da je jednako važno rasti u spoznaji i sazrijevanju.

U Sisku se pružila rijetka prilika da se Odbor ŽR u punom sastavu nađe na jednoj konferenciji.

Sestre iz Odbora ŽR na svim su svibanjskim konferencijama iskoristile priliku da predstavljaju tajnicu i, naravno, službe Ženskog rada kojima želimo pridonijeti radu sestara u zajednicama.

Pakrac

I dok je odbor ŽR gostovao u nekim drugim crkvama, Pakrac nije sjedio skrštenih ruku. U nedjelju 13. svibnja sestre su organizirale konferenciju za svoju regiju. Tema je bila *Hram Duha Svetoga*, a govornica sestra Silvija Seamon iz Osijeka. Bogat program sastojao se od slavljenja, molitve, poruka i doprinosa iz raznih crkava, te neizostavnog osvježanja uz kavu, sokove i kolače. Na susretu se okupilo više od sto sestara (no bilo je i braće).

Lidija Edelski

Rujanski putopisi

Ženski rad svoju je suradnju s partnerima iz WMU ove jeseni nastavio nizom susreta, konferencija i seminara pod zajedničkim nazivom: *Moja misija – prvi koraci*.

Sestre iz Odbora ŽR iskoristile su priliku da na tim skupovima predstave službe i projekte ŽR, a govornice o već spomenutoj temi bile su gošće iz Kalifornije. Svaka od njih razmotrila je temu iz drugog kuta: Tanya Miller - *Misija u maloj grupi i preko nje*, Jill Costa - *Moja osobnost u službi Boga*, Phyllis Stroud - *Duhovni darovi*, Terri Connell - *Timski rad u misiji*, Eva De La Rosa - *Biti poput Isusa - voditi kao sluga*.

Koristeći se vlastitim primjerom, sestre su istaknule koliko je u misiji važno suradi-

vati s drugima i poštivati suradnike te nastojati izgrađivati svoj karakter i slijediti Isusov primjer u ponašanju.

Uz pomoć sestara i braće iz domaćih crkava te Odbora ŽR, sestre iz Kalifornije imale su priliku posjetiti crkve u Zagrebu, Čakovcu, Andrijaševcima, Vinkovcima i Plaškom te upoznati prirodne ljepote Slavonije.

Posjet naših gošća Hrvatskoj brzo je završio. Za sve koji su sudjelovali u tome rujanskom putovanju bila je potrebna tjelesna izdržljivost i spremnost na služenje. Vjerujemo da je deset dana zajedništva dovelo do produbljivanja partnerstva. Neki od blagoslova tog partnerstva vidljivi su već sada, i to na obje strane.

Bog drži u svojim rukama ono što budućnost nosi, pa tako i ono što sada ne možemo vidjeti ili razumjeti. Stoga vjerujemo da će On dovršiti djelo naših ruku, a da ćemo potpune plodove partnerstva između Ženskog rada u Hrvatskoj i Ženskog rada u Kaliforniji moći vidjeti u danima i godinama što slijede.

Lidija Edelinski

»Dobro počni i utrku završi« Druga ekspozitorska konferencija

Prije više od 25 godina Evandeoski biblijski institut (EBI) u Beču, Austrija, započeo je svoju službu obučavanja vođa za evandeoske crkve koje su širile evanđelje u komunističkoj Jugoslaviji. Danas, nakon promjene imena i lokacije, Teološka biblijska akademija (TBA) nastavlja službu EBI-a u Krapini, Hrvatskoj. Tijekom Druge ekspozitorske konferencije od 17. do 19. svibnja TBA je bila oduševljena što je imala priliku služiti po Božjoj Riječi i čuti izvješća muškaraca iz svih šest država bivše Jugoslavije. Od Nikšića do Jesenica i od Umaga do Beograda doputovali su muškarci iz raznih dijelova bivše Jugoslavije da bi skup sa svojom braćom iz Njemačke i Austrije te misionarima iz Engleske i Amerike nazočili konferenciji.

Naš gost govornik, dr. Rick Holland, došao je iz crkve Grace Community u Sun Valleyu u Kaliforniji, gdje služi kao pastor studenata i voditelj doktorskog programa ekspozitornog propovijedanja na Master's fakultetu. Potaknuo nas je lekcijama o pastoralnoj službi iz Pavlova života koje se usredotočuju na temu: »Dobro počni i utrku završi.« Dok smo slušali o od Boga danom pozivu Pavlu na spasenje i službu, o načelima Pavlove službe, o njegovim životnim načelima i njegovoj ostavštini, bili smo ohrabreni i motivirani nastaviti vjerno služiti uputoč činjenici da često ne vidimo plodove.

Na raznim seminarima braća su bila ohrabrena primjerom anabaptista (mr. Miško Horvatek, Krapina), biblijskim standardom za crkvene vođe (mr. Nenad Kovačević,

Mačkovec) i središnjošću biblijskog propovijedanja u službi lokalnih crkava (mr. Staniša Šurbatović, Nikšić). Ostali seminari bili su usredotočeni na obučavanje crkvenih vođa u vodstvu malih grupa (mr. Justin McKittrick, SAD), u oblikovanju jasnog doktrinarnog temelja za crkvu (mr. Kristian Brackett, Krapina) i u propovijedanju iz starozavjetnih proroka (dr. Randy McKinion, SAD).

Dok su slušali molitvene potrebe drugih zemalja, braća i sestre iz petnaestak različitih hrvatskih zajednica mogli su se prisjetiti činjenice kako su velike potrebe crkava u drugim državama i kako je blagoslovljena crkva u Hrvatskoj. U svojem izvješću iz Crne Gore brat Staniša Šurbatović obavijestio nas je kako ondje prije dvadeset godina nije bilo evandeoske crkve, a trenutno postoje samo tri manje crkve koje djeluju u toj zemlji. Također nas je brat Aleksandar Trajkovski podsjetio na potrebe Bosne i Hercegovine koju su nedavno napustili neki misionari pa je velik broj ionako malobrojnih crkava ostao bez pastora i propovjednika. U Sloveniji,

rekao nam je brat Drago Šorl, postoji samo oko 150 članova u malom broju baptističkih crkava te mali broj vođa.

Teološka biblijska akademija bila je presretna da je mogla služiti, ohrabriti i osvježiti braću i sestre koji su proveli tri dana s nama u Hope centru u Fužinama. Zahvaljujemo Gospodinu na prigodi i povlastici da smo mogli služiti za vrijeme okupljanja oko Božje Riječi i izlaganja poruka iz Svetog pisma. Jedna od uobičajenih tema koju smo slušali tijekom tog vikenda jest i ta da ovaj dio svijeta očajnički treba izučene pastore i ozbiljne slugе Kristove, ne samo turističke misionare, već braću koja mogu tumačiti Božju Riječ Božjim ljudima na slavu Boga. Razlog zbog kojega TBA postoji jest da pomogne glede te potrebe. Molite se da Bog podigne slugе koje ćemo moći osposobiti za navještanje Krista kako bi svi ljudi u Hrvatskoj i zemljama koje su proizašle iz Jugoslavije bili zreli u Kristu (Kološanima 1,28-29).

Prodekan

Mr. Kristian Brackett

Heroji vjere u Siraču

I ove godine Sirač i BC Sion Sirač posjetila je grupa mladih iz Engleske iz crkve u Mendelsham-u (MCF). Od 18. do 28. kolovoza proveli smo nezaboravne dane u druženju i proslavljanju Boga. Kao i prošlih godina, cilj tog kampa i razlog zašto kamp postoji bio je rad s djecom iz sela, odnosno evangelizacija djece. Mladim Siračanima i gostima iz Engleske u radu s djecom pomagali su i mladi iz okolnih crkava.

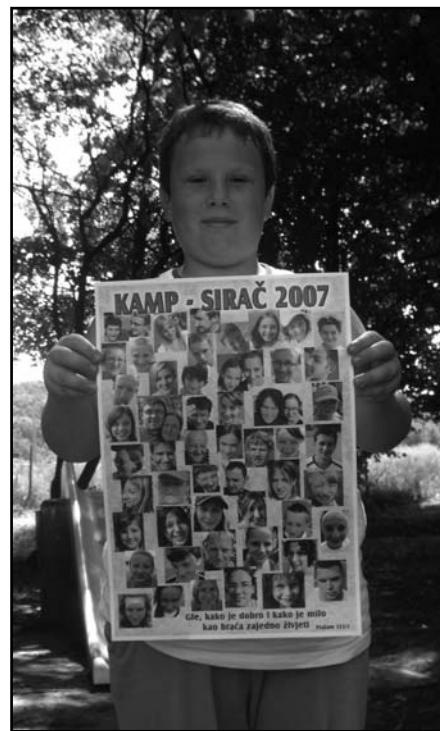
Rad s djecom trajao je pet dana, od 20. do 24. kolovoza, na školskom igralištu. Tih pet dana započinjali smo s onim najvažnijim – jutarnjim molitvenim sastancima. Nakon toga, slijedio je doručak, te odlazak na igralište i rad s djecom. I ove su godine naši prijatelji iz Engleske vodili program, i to na vrlo zanimljiv način. Bilo je tu svega: raznih igara, traženja skrivenog blaga, izazova, puno pjesama i, naravno, priča i poruka iz Biblije. Igre su bile natjecateljske i zahtijevale su brzinu, spretnost, domišljatost i timski rad. Bilo je tu i malo srdžbe, znoja, ali najviše smijeha i zabave. Nakon igara slijedile su pjesme i priča. Glavna tema ovogodišnjih priča bila su biblijski junaci, odnosno heroji vjere. Djeca su čula o poslušnom Samuelu, o dobrom dječaku koji je Isusu dao pet krušiča i dvije ribe, o malom, ali hrabrom Davidu, i o djevojčici koja je pomogla Namanu da se izliječi rekavši mu za Elizeja. Također, djeca su mogla saznati i o opremi junaka: pojasu istine, oklopu pravednosti, štitu vjere, kacigi

spasenja i maču duha. U petak smo mjesto priče ponovili naučeno, a zatim su djeca mogla bolje upoznati mlade iz Engleske jer su im oni spremno odgovarali na pitanja koja su postavljali. Rastali smo se dobivši poster kampa i cd sa slikama.

U ponedjeljak i srijedu proveli smo i poslijepodne s djecom na igralištu zabavljajući se uz razne sportove kao što su nogomet, košarka, odbojka... A u petak su djeca došla u crkvu te smo opet proveli vrijeme u igri i zabavi.

Osim u radu s djecom, sudionici kampa mogli su uživati u Božjoj riječi i ispuniti svoj duh na večernjim sastancima. Svaku večer bio je drugi gost s drugom temom i porukom. Andrew Špičak bio je gost prve večeri sa zanimljivom temom *Ideš mi na živce*. U utorak je Zdravko Konecky govorio o boğobojznosti. Zaključak je bio da se ne trebamo bojati Boga nego grijeha. Treću je večer govorio Danijel Kovačević o kušnjama, a gost u četvrtak bio je Drago Šorl, koji je govorio o smislu života. Zadnje večeri govorio je Timothy Špičak o dva puta, tj. o širokim vratima i uskim vratima koje vode pravom cilju. Božja ljubav i riječ potaknuli su dvoje mladih da predaju svoj život Isusu Kristu.

Nedjelja, 26. kolovoza, bio je posebno sretan dan za sve nas. Šestero mladih iz Sirača i Daruvara, od kojih je većina odlučila predati svoj život Isusu prošle godine na kampu, potvrdilo je svoju vjeru krštenjem.

Propovijedao je Željko Mraz, dok je sam čin krštenja vodio Timothy Špičak. Crkva je bila ispunjena pjesmama i Božjom rječju, radošću zbog mladih krštenika, duhom mladosti i nazočnošću Duha Božjega.

Blagoslovljeni i obogaćeni novim iskustvima, prijateljstvima i spoznajama o Bogu i o njegovoj riječi završili smo još jedan kamp. U tih deset dana mogli smo iskusiti upravo ono što David kaže u 133. psalmu: *Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća zajedno živjeti*.

OMLADINSKA KONFERENCIJA U GOLUBINJAKU

Kako nam u svome opširnom izvješću javlja brat Zdenko Bahník iz Rijeke, u Golubinjaku je 23. i 24. lipnja 2007 održana tradicionalna omladinska konferencija s temom „*Sve mi je dopušteno! Ali – sve ne koristi!*“ (1Kor 6,12). Na nedjeljnom susretu prisustvovalo je oko 200 gostiju (osim onih iz okolnih crkava, došli su gosti iz Zagreba, Karlovca, Rijeke, te iz Slovenije i Srbije). U nedjeljnom je predavanju naglašeno kako „oni koji su svoj život predali i podredili Bogu itekako znaju što valja, a što ne valja činiti. Oni u Kristovoj slobodi mogu odlučivati što će napraviti – ali ako je Krist stvaran u njihovom životu, uvijek će odabirati ono što će njega proslaviti“. Zbog brojnosti učesnika, skupovi su održavani u Češkom domu, čije su prostorije i okoliš golubinjački vjernici prethodno, dragovoljnim radom, generalno uredili i pripremili.

(rk)

UKORIENJEN (U KRISTA)

Od 26. do 28. siječnja 2007. godine u Pastoralnom centru Čakovec održan je još jedan Susret mladih na temu *Ukorijenjen (u Krista)*. Okupilo se tu više od 200 mladih ljudi – školaraca i studenata, pa i onih koji već rade, mladih ljudi iz različitih crkava iz cijele Hrvatske, ali i gostiju iz Bosne i Hercegovine, Slovenije i Vojvodine. Glavni govornik bio je Dave Patty iz SAD-a, koji već dugi niz godina radi s mladima u Češkoj kao voditelj misijske organizacije Josiah Venture. U četiri predavanja od petka navečer do nedjelje prije podne Dave je biblijski utemeljeno, slikovito i poticajno nastojao ohrabriti mlade da se ukorijene u Krista, da puste taj korijen dublje, da dopuste sili da ih mijenja i da budu sami spremni mijenjati svoj okoliš. Nakon svakog predavanja mladi su imali priliku u malim grupama razgovarati o onome što su upravo čuli te razmisliti o tome kako bi to mogli primijeniti u svakodnevnom životu. O samoj temi moglo se čuti više i na pomalo drugačiji način i na seminarima

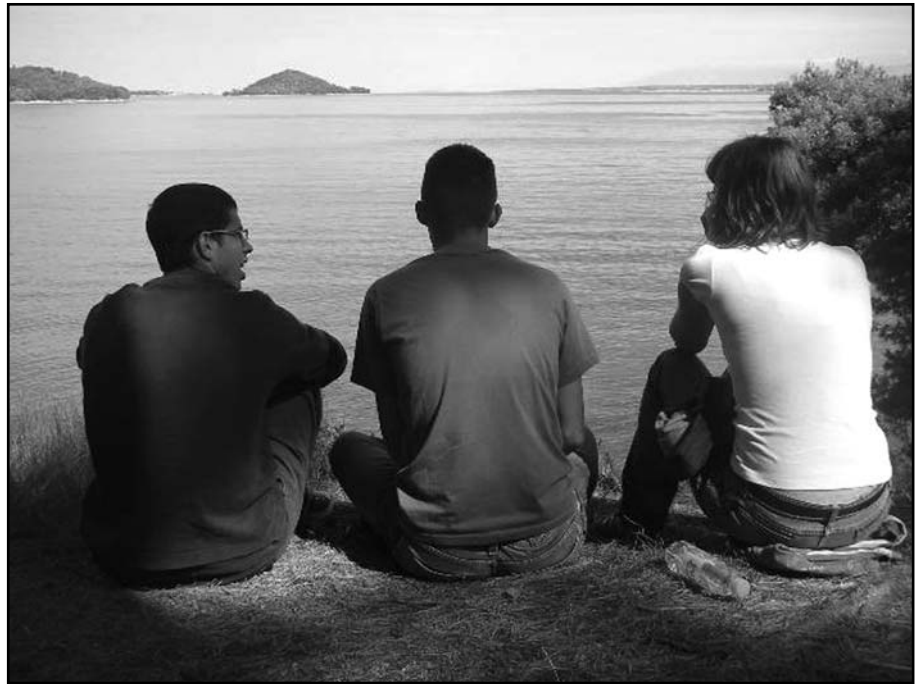
koje su mladi mogli po vlastitom izboru posjetiti u subotu poslije podne. Ponudeni seminari bili su *Heroj ulice* (Dražen Glavaš), *Naši korijeni u Izraelu* (dr. Rainer Ebeling), *O spolnosti – za djevojke* (Anica Kerep), *O spolnosti – za mladiće* (Niall McSheffrey), *Pritisak vršnjaka* (Daniel Downey), *Razotkrivanje biblijske drame* (Luke Seamon), *Srce slavljenja* (Silvia Seamon) te *Virtualni svjetovi i stvarni život* (Momir Blažek). Mladi su uživali u proslavljanju Gospodina u zajedničkom programu koji je predvodio nadahnuti »Činta band«, ali i u manjoj grupi ranoranilaca koje je prije doručka predvodila Silvia. S obzirom na to da je teško zamisliti da je mladim ljudima ikada previše glazbe, u subotu navečer organiziran je koncert u Jazz klubu CZK Čakovec, gdje su nastupili Iva Blažek, »Octoberlight« i kršćanski DJ iz Nizozemske. Ideja je bila da se u tome neutralnom prostoru lakše pronađu i mladi ljudi iz grada kako bi taj naš Susret na neki način dopro i do njih.

SEMPER FIDELIS (Uvijek vjerni)

23. srpnja – 2. kolovoza 2007. - ljetni kamp na Činti, otok Ugljan, za mlade 13+

Odavno smo prestali ograničavati gornju dobnu granicu na tom kampu jer to više nema smisla. Velikom broju mladih koji su odrastali skupa s kampom i nakon navršene 18. godine ne pada na pamet smišljati bolji način provođenja barem jednog dijela ljeta, ostaju vjerni Činti i zajedništvu s ekipom koja se ondje okuplja. Na sve ih to potiče ona glavna vjernost, vjernost Isusovom nauku koju su na tom kampu otkrivali, obnavljali, produbljivali. Premda nije nimalo lako zaokupiti misli ozbiljnim temama kada se na jednome mjestu okupi više od sto mladih koji se žele zabavljati i družiti, uživati u suncu i moru, kada ima toliko stvari koje odvlače pozornost, uvijek na kraju nekako uspije. Gospodin je vjeran!

Ove smo se godine odlučili pozabaviti tekstom iz Poslanice Efežanima 6,10-18 i dobro proučiti duhovno naoružanje kršćanina. O tome se razgovaralo u malim grupama tijekom dana i promišljalo na večernjim bogoslužjima uz Ivicu Horvata i Željka Mraza. Dok smo promišljali o duhovnoj borbi, u isto smo ju vrijeme i doživljavali u našoj svakodnevnici. Kada se god dogodilo nešto posebno dobro, kada god nas je Gospodin posebno blagoslivljao, uvijek se događalo i nešto loše. Znali smo da naš rat nije protiv »krvi i tijela«, znali smo da se Sotona buni i da mu jako smeta što se borimo da udaljimo od njega mlade ljude koje on smatra vrlo lakom metom. Cijeli tim suradnika na tom se kampu često osjećao baš kao na bojnopolju. Nekoliko se voditelja razboljelo, i to jedan za drugim i na najrazličitije načine i u najnezgodnije vrijeme. Trebalo je nastaviti. Imali smo strašno puno problema s osama koje su ove godine bilo osobito otrovne, što smo saznali tek poslije. Jedna je voditeljica završila na hitnoj zbog anafilaktičkog šoka zbog uboda ose, da ju nismo dovezli na vrijeme, mogli smo ju zauvijek izgubiti. Trebalo

je nastaviti. Sotona se silno potrudio da pro-nađe slabu točku svakome od nas, pa smo imali različitih problema u međuljudskim odnosima. Trebalo je nastaviti. Večer za koju smo se posebno pripremali prijetila je da postane totalnom katastrofom jer je nestalo struje i nitko nije znao kada će doći. Trebalo je nastaviti.

S druge strane, Gospodin nam je tako jasno odgovarao na molitve, slao nam je jasne poruke kroz samu Bibliju i tekstove dnevnog čitanja, ohrabrivao nas kroz ljude i situacije od kojih smo to najmanje očekivali. Na primjer, večer bez struje donijela je poseban blagoslov kada smo, iako to nije bilo planirano, počeli lagano pjevati uz gitaru, što se uskoro pretvorilo u snažno slavljenje u pjesmi i molitvi. Svuda oko nas bio je mrak, a mi smo pjevali »Ti svjetlo

svijeta u tamu si došao...« i u tom je trenutku uistinu zasjalo svjetlo. U trenutku kada su se jedni voditelji razboljeli, drugi su preuzimali njihove obveze bez ikakva promišljanja. U nedjelju smo planirali kratko jutarnje bogoslužje s nekoliko pjesama i svjedočanstava jer je večernji program trebao biti bogatiji. To »kratko« bogoslužje na kraju je trajalo puna dva sata jer su mladi željeli jedni s drugima podijeliti svoja iskustva s Bogom i ohrabriti se međusobno. Večernja bogoslužja nerijetko su trajala du-lje nego što je planirano jer su mladi željeli nastaviti slaviti Gospodina kroz pjesmu, molitvu i razgovor. Tijekom cijelog kampa proučavali smo što je to duhovno ratovanje i istodobno to primjenjivali u praksi, jedi-no je bilo važno da posegnemo za bojnomo opremom Božjom.

Kršćanski malonogometni turnir - Sirač 2007.

Bila je to prve subote u mjesecu lipnju ove godine. Vrijeme je bilo oblačno i kiša je lagano padala. Prognoza za taj dan nije bila idelana, ali ništa nije moglo omesti sve ljubitelje malog nogometa koji su tog jutra krenuli prema Siraču. Split, Rijeka, Osijek, Zagreb, Mošćenica, Virovitica, Golubinjak samo su neka od mjesta iz kojih su stizali ljubitelji najpopularnijeg sporta na planetu. Dan smo počeli zajedničkim doručkom iza kojega su slijedili pozdrav domaćina, pjesme slavljenja, izvlačenje skupina i poruka iz Božje riječi koju nam je tog jutra

prenio brat Momir Horvatek. Na turniru je sudjelovalo trinaest ekipa podijeljenih u dvije skupine iz kojih su po četiri najbolje ekipe išle u daljnji tijek natjecanja: četvrtfinale, polufinale i finale turnira. Najbolji strijelac turnira bio je Mario Bališ. Za najboljeg igrača turnira proglašen je Danijel Berlančić, dok je najbolji vratar bio Ivan Špičak. Priznanje za fair-play ekipu dodijeljeno je ekipi iz Virovitice. Pehar za treće mjesto pripao je ekipi iz Mošćenice, drugo mjesto osvojila je domaća ekipa Sion Sirač od koje je u finalnoj utakmici bila bolja

ekipa Emanuel iz Splita rezultatom 1 : 0. Prijelazni pehar po drugi je put zaredom otišao u BC Emanuel Split, što je svima nama dalo više entuzijazma da prekinemo taj niz sljedeće godine.

Rastali smo se umorni, ali sretni što smo taj dan mogli provesti u zajedništvu jedni s drugima i u igranju nama omiljenog sporta na slavu i hvalu našeg spasitelja Isusa Krista.

Do sljedeće godine vaši domaćini BC Siona Sirač.

Maći

POGLEDI I OSVRTI – Uređuje Ruben Knežević

Godina 3(2007), Broj 1(4).

U ovoj rubrici obrađuju se biblijsko-teološke, crkveno-povijesne i razne vjersko-kulturne teme s aspekta protestantske misli i prakse te u kontekstu promišljanja baptističkoga vjerskog i društvenog identiteta. Priloge slati na adresu uredništva: Zagreb, Radićeva 30, ili mailom na ruben.knezevic@gmail.com

U OVOM BROJU

PRETISAK HRVATSKOGA BIBLIJSKOG PRVOTISKA

Ponovno dostupan protestantski prijevod Novoga zavjeta iz 1562./63.

U prošlom broju pisano je o protestantskoj knjizi i nakladništvu, te o tradiciji hrvatskoga protestantskog nakladništva, započetoj davne 1555. izdavanjem prvog djela *Razgovaranje među papistu i jednim luteranom*, a nastavljenoj djelovanjem poznate uraške tiskare 1561. – 1565.

Konzul-Dalmatinov Novi zavjet

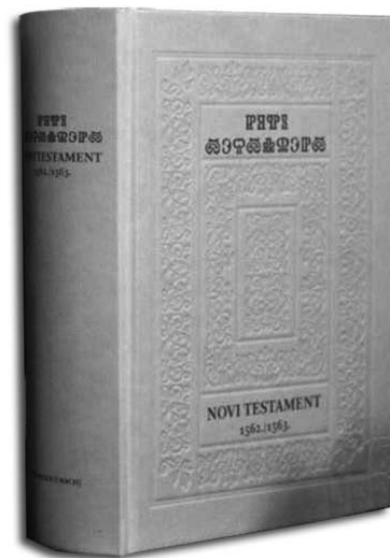
Najpoznatije djelo ove tiskare, često nazivane i Biblijskim zavodom, svakako je prijevod Novoga zavjeta, u prijevodu Stipana Konzula Istranina i Antona Dalmatina, a uz pomoć Jurja Juričića i suradnika. Novi zavjet izdan je najprije 1562./63. glagoljicom, a potom 1563. i cirilicom.

Rad na prijevodu započeo je Stipan Konzul još 1557., prije 450 godina, a ove je jeseni prigodno objavljen pretisak u nakladi Teološkog fakulteta „Matija Vlačić Ilirik“, prema primjerku koji se nalazi u zagrebačkoj Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Pretisak je izdan u jednom svesku, jer su zajedno tiskana

negdašnja dva dijela Novoga testamenta. Uz prijevod je dodana i knjižica s pogovorom, u kojoj se opširno razlaže o povijesti protestantske tiskare u Urachu, kao i o radu na prijevodu i izdavanju Novoga zavjeta. Pogovor, koji je napisao glavni urednik izdanja pretiska, prof. dr.sc. Alojz Jembrih, sadrži dva priloga: Konzulov glagoljički autograf probnoga prijevoda dva novozavjetna ulomka u presliku i transliteraciji, te suvremeni hrvatski prijevod Trubarova njemačkog predgovora. Na projektu izdavanja pretiska sudjelovali su i dr.sc. Lidija Matošević, dr.sc. Marina Miladinov, dr.sc. Vesna Badurina-Stipčević, doc. dr.sc. Mario Grčević, Ruben Knežević i Branka Kosanović. Grafičko oblikovanje pretiska potpisuje Grafički ured Dominis-Aničić, a knjige su tiskane u Grafičkom zavodu Hrvatske.

Značaj pretiska

Ovaj hrvatski protestantski biblijski prvotisk, premda stoljećima prešućivan, zanemaran i uglavnom nedostupan, sastavni je i nezaobilazni dio hrvatske kulture i identiteta. Pretiskom je ponovno omogućena njegova dostupnost, što je od izuzetnog značaja proučavateljima povijesti hrvatskoga književnog jezika i biblijske leksike, a jezik uraškoga Novoga testamenta – tadašnji ‘općeni sadašnji i razumni hrvatski jazik’ – bit će sada moguće lakše i sustavnije uspoređivati s jezikom i leksikom glagoljčkih misala i brevijara – budući da Konzul i svi suradnici na prijevodu djeluju unutar tradicije hrvatskih

glagoljaša. Konačno, pretisak uraškoga Novoga testamenta još je jedno od nastojanja da se nastavi s projektom vraćanja uraško-hrvatskih izdanja u Hrvatsku, čime dostupniji postaju teološka i filološka proučavanja hrvatske protestantske književnosti.

Govor o Riječi

Prijevod Novoga zavjeta jest govor o Riječi. U kršćanskoj, napose protestantskoj tradiciji, uz pisanu Riječ tu je i živa, danas izrečena i propovijedana Riječ. Obje su pak objava one Riječi o kojoj će davnašnji hrvatski prevoditelj, pri prevođenju prvoga poglavlja Evanđelja po Ivanu, reći: *V iskoni biše Slovo, i Slovo biše kon Boga, i Bog biše Slovo. Ovo biše u počelu kon Boga. Vsaka po njem učinjena esu, i bez njega ništa ni učinjeno što učinjeno jest ...*

Stoga u ovom broju donosimo i tri priloga o danas živoj i predočenoj Riječi: biblijsko-duhovnu meditaciju (G. Grlj), homiliju (K. Magda), te egezgetsko-prevoditeljsku bilješku (N. Horak-Williams).

Ruben Knežević

Prvi del
Novoga testamenta,
va tom jesu svi četiri E=
vanjelisti i Dijanje Apustolsko, iz mnozih
jazikov, v općeni sadašnji i razumni hrvacki
jazik, po Antonu Dalmatinu i Sti-
panu Istrianu, s pomoću drugih
bratov, sada prvo verno
stimačen.

Meditacija – GIORGIO GRU

»Oče naš«

Isus molitvu 'Oče naš' stavlja pred nas kao životni program. Izrecimo je svojim riječima:

Izvore našega postojanja,

**koji nadilaziš sve što mislimo,
vidimo i čujemo!**

**Ne dopusti nam da te svedemo na
svoju mjeru.**

**Neka se dogodi tvoja vladavina
u cjelokupnom stvorenju**

**Neka se zemlja i sve na njoj
pobožanstveni.**

**U jednostavnosti nam omogući
živjeti danas.**

**Oslobodi nas, kao što smo i mi
spremni osloboditi brata čovjeka.**

**Pogledaj na našu sklonost
propadljivosti i otrgni nas od nje.**

1. Izvore našega postojanja, koji nadilaziš sve što mislimo, vidimo i čujemo!

Ljudi mogu podariti samo propadljivi život, koji se počne gasiti odmah pri rođenju. Kad kažemo 'Oče naš', govorimo: 'Izvore našega postojanja. Od tebe izvire sve ono što mi jesmo, naša egzistencija.' Mi jesmo zato što on jest.

'Ti si na nebesima'. Za nas je nebo daleko. 'Kako su mi Bože naumi tvoji nedokučivi, kako li je neprocjenjiv zbroj njihov. Da ih brojim? Više ih je nego pijeska ... Dodem li im do kraja', tj. kad bih uspio proučiti sav mikro i makro kozmos, 'ti mi o Bože preostaješ' (Ps 139). Kaže to čovjek koji nema uvid znanstvenika, ali ima u sebi Duha Božjega. Kad bih sve tvoje spoznao, ostaješ mi ti, kao nespoznatljiva veličina. Ti si onkraj svega što možemo misliti i vidjeti. Taj veliki Bog ima toliko razumijevanja za mene, maloga čovjeka. S koliko poniznosti, strahopoštovanja moramo doći pred takvoga Boga!? Ne u strahu koji blokira, već u svijesti da dolazimo Bogu od koga sve što se vidi i ne vidi, ima ime. Važno je i ovo: Ne samo 'Oče moj', već 'Oče naš'. Bog kao Otac ima obitelj. I mi smo u toj obitelji, zato se ta molitva zove zajednička molitva Crkve. Božje očinstvo pozvani smo međusobno dijeliti.

2. Ne dopusti nam da te svedemo na svoju mjeru

Kažu neki da je Bog projekcija čovjekove nemoći i želja. Ali ovaj tekst govori nešto sasvim drugo: ne dopusti nam da te svedemo na svoju mjeru, sebi suobličimo. Ti si potpuno drugačiji, odvojen, ti si svet. U napasti smo svesti Boga na mjeru svoga iskustva o Bogu, na osobnom i zajedničkom planu. Kažemo da je naše iskustvo o Bogu već i Bog sâm. A nije.

On je uvijek veći i drugačiji. Čim smo ga suočili, već nam izmiče. Zajednica je u napasti reći: 'Bog je onakav kakvoga mi propovijedamo'. Kako često i kako rado svojatamo Boga. U ratnim sukobima ljudi rado svojataju Boga. A na čiju da stranu 'siroti Bog' stane? Bog je potpuno drugačiji od naših zamisli. Svaki pokušaj da ga svedemo na svoju mjeru jest obeščašćivanje njegova imena.

3. Neka se dogodi tvoja vladavina u cjelokupnom stvorenju

Da bi kraljevstvo postojalo, potrebno je imati kralja, državni aparat, teritorij i podanike. Ponekad Boga i njegovu vladavinu ograničavamo na svoje srce, i kažemo: 'Tu je naš Bog, tu on vlada.' To, prije svega, baš i nije uvijek istina. Ne vladaju li nama često naše ambicije i strahovi? Robovi smo ograničenosti. A naš Gospodar uzima umbrus i praonik, saginje se i pere noge svojim sljedbenicima. Molimo: neka dođe takvo kraljevstvo. Kako bismo bili vjerni onome što kažemo da vjerujemo, svako jutro kad se probudimo, donesimo novu odluku: danas ću učiniti barem jedno dobro djelo. Jer tada, kada činimo dobro, događa se Božje kraljevstvo. Ne samo ono dobro koje je normalno činiti, već i mali iskorak iz 'obveznoga' u 'željeno'. Kad kažemo da je Isus naš Gospodar, pozvani smo živjeti tako da se njegovo gospodstvo proširi na cjelokupno stvorenje.

4. Neka se zemlja i sve na njoj pobožanstveni

Što je Božja volja? Što se to ima događati i na zemlji kako bi nebeska i zemaljska stvarnost postale identičnima? 'Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski' (Mt 5,48). 'A ovo je volja Božja za vas: vaše posvećenje' (1 Sol 4,3). 'Budite sveti, jer sam ja svet', starozavjetni je nalog Božjemu narodu. Volja je Božja da se sav stvoreni poredak pobožanstveni, da sve odslikava njega, Stvoritelja. Apostol Pavao moli da se vjerni 'ispune do sve punine Božje'. Božja je volja da postanemo njemu nalik u našem odnosu prema ljudima, u našem postupanju sa stvorenjem. Božja riječ stvara život. Pitajmo se i mi: grade li naše riječi život ili ga razaraju? Riječi mogu ubiti, ali i roditi život. Neka naše riječi budu poput Božjih: neka donose blagoslov. Hoćeš li dobro? Govori dobro. Hoćeš li da se dobro dogodi? Počni činiti dobro. Ovom svijetu trebaju sveti ljudi koji će odražavati Božju narav.

5. U jednostavnosti nam omogući živjeti danas

'Kraljevstvo Božje nije u jelu i pilu, već u pravednosti, miru i radosti po Duhu Svetom' (Rim 14,17). Oduvijek je čovjek najviše

brinuo za svoje potrebe. No, mi nismo zadovoljni samo s kruhom. Ipak ovdje molimo: kruh svagdanji daj nam danas. Ili, prevedeno: U jednostavnosti nam omogući živjeti danas. Jednostavan život jest onakav kakav je imao Isus Krist. Jesu li Isus i njegovi apostoli na svojim putovanjima imali vremena za gozbe i obilja? Svakako, rado su sudjelovali kad su bili pozvani, ali cilj im nije bio pun želudac, već susret s čovjekom. Kad Isus poziva na jednostavan život, to znači da tvoj dan nije okupiran tjeskobom što li ćeš jesti i piti. Ako imamo što jesti i što odjenuti, budimo time zadovoljni (1 Timoteju 6,8). Koliko nepotrebnoga blaga gomilamo?

6. Oslobodi nas kao što smo i mi spremni osloboditi brata čovjeka

I onda ovo važno. Ovo teško i preteško. Ovo neizvedivo: Oprosti nam duge naše, kao što i mi otpustismo dužnicima svojim. Prošlo svršeno glagolsko vrijeme: otpustismo. Isus samo u jednom dijelu tumači ovu molitvu, i to baš u dijelu gdje je riječ o praštanju. 'Ako oprostite, i vama će Otac oprostiti, a ako ne oprostite, ni vama neće biti oprašteno. Točaka. Nakon toga otidite tamo kamo odlaze oni koji ne opraštaju i kojima nije oprašteno. Zar nije rečeno: 'bit ćeš bačen u zatvor dok ne platiš do posljednjeg novčića' (Matej 5,26)? Stav je Isusova sljedbenika: otpuštam, jer je meni otpušteno. Ne zaračunavam. Želim biti slobodan, ali isto tako želim da moj brat bude slobodan. Strašno je biti zarobljen, i zato nas Pismo poziva: učite se praštanju. Praštajte jedni drugima, jer jedino tako možete živjeti kao slobodni ljudi.

7. Pogledaj na našu sklonost propadljivosti i otrgni nas od nje

Većina je prijevoda na ovome mjestu neprecizna. Naučili smo 'Ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla (ili Zloga). Bog ne uvodi u napast. Zato je ispravno prevesti: 'Ne daj nas u napast'. Zašto? Zato što je Bogu dobro poznata naša sklonost propadljivosti i on zna da bismo mi radije jurnuli tamo gdje je sve sjajnije, ali i propadljivo. Najprije ćemo pogledati ono što je loše, a ono dobro vidjet ćemo kasnije. Ali zlo nas toliko obuzme da više nemamo ni vremena ni volje obratiti pozornost na dobro. To je nagruče našega starog čovjeka. Zato Isus preporuča moliti: 'ne daj nas u napast, otrgni nas od sklonosti k propadljivosti'. Ne dopusti da nama ovlada narav staroga čovjeka. Izbavi nas od Zloga koji pokušava na sve moguće načine upropastiti čovjeka i posebice Crkvu Kristovu.

Stanimo pred tu molitvu i počnimo je razmatrati, doživljavati, dopustiti joj ući u naš duh, da nas prekrije, obavije, zahvati, potakne, pročisti. Postavimo je za neko vrijeme isključivim sadržajem svojih misli.

Onaj tko živi u stvarnosti u koju nas ova molitva poziva, taj ide svijetom slobodan i sretan, služeći svome Gospodu.

Homilija – KSENIA MAGDA

Kako se iskazuje pobožnost? Mt 5,13 – 6,17

«Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskog» (Mt 5,16).

«Pazite da ne vršite svoje pravednosti pred ljudima da vas oni ne vide! Inače nećete imati plaće kod svog Oca nebeskog» (Mt 6,1).

Ova dva retka iz šireg ulomka čine se proturječnima. Isus govori svojim sljedbenicima što im je činiti, pa im jednom kaže: nek vas svi vide dok to radite, a brzo zatim – neka vas nitko ne vidi do Oca nebeskog. Kako onda iskazivati pobožnost?

Vanjska pobožnost

Pitamo li ljude – na ulici i u crkvama – kako se prepoznaje duhovnost, dobili bismo prilično unejdnjene odgovore. Pobožni su oni koji redovito odlaze na bogoslužja, čitaju Riječ i mole. Posebno su pobožni oni koji se mnogo zalažu i podupiru crkvu. Je li to, međutim, «znak raspoznavanja» pobožnog čovjeka prema Isusovoj riječi u Propovijedi na gori?

Skrovnost duhovnost

Isusov je odgovor odlučno 'Ne!' Pogledamo li cijeli ulomak, vidjet ćemo da se Isusovi zahtjevi razlikuju po vrsti: prvi dio (Mt 5,13-48) odnosi se na ubojstvo, neprijateljstvo, preljub i nevjernost, zakletvu i čistoću govora, te na zaključni veliki moralni imperativ: «Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!» Pobožnost koju u nama trebaju vidjeti ljudi kako bi slavili Oca našega nebeskog nema nikave veze s duhovnim vježbama, ali ima s našim odnosom prema drugim ljudima. Isus tvrdi da je naše socijalno ponašanje svjetlo svijetu. Drugi dio (6,1-18) odnosi se na duhovne vježbe. Njih Isus ne smatra «svjedočanstvom» drugima, nego isključivo sredstvom za osobnu izgradnju. Njihova je vrijednost u «skrovitosti». Kad se duhovnost eksponira kako bi se pokazala, postaje beskorisnim licemjerjem.

Socijalni imperativ u Mateju 5

Po Isusu, evangelizacijska je pobožnost okarakterizirana redom imperativa koji se tiču društvenog ponašanja kršćana:

Nenasilje, suzdržanost i vjernost

Kršćanin svijetli svojim nenasiljem u odnosima prema drugim ljudima – svjestan da umorstvo nije samo fizičko. Čovjeka još gore možeš «ubiti» riječima. Zato riječi «Idiot!» i «Budala!» ne nalaze opravdanja u kršćanskom rječniku. Naprotiv, pravi kršćanin

«brzo se nagada» i s neprijateljem, svjestan da vrijeme samo još produbljuje nepravde i štetu (5,21-26).

Kršćanin svijetli pobjedom nad požudom, svjestan da je požuda grijeh kojim zlostavlja druge ljude, a sebe degradira u neobuzdanu životinju. Ne traži izlike pod kojima bi se «zastarjeli biblijski zahtjevi» ipak pod nekim uvjetima mogli prekršiti, svjestan da vjernost Božjoj riječi donosi blagodati – ne samo za njega, nego i za ljude koji ga okružuju (5, 27-30).

Kršćanin svijetli svojom vjernošću. Već i sama rasprava o tome je li i kada razvod moguć, ukazuje na nekršćansko razmišljanje. Nekad je teško stati uz obećanu vjernost – posebno ako smo se obvezali nesvjesni svih implikacija. No, u vremenu kad je sve relativno i podređeno promjenama, postojanost i vjernost tražene su kvalitete. Traže se političari koji bi stajali uz svoja obećanja, poslovni ljudi koji bi držali riječ. Traže se općenito ljudi koji danas ne misle jedno, a sutra drugo jer je tako probitačnije. Vjernost se ne očituje samo u djelima, nego i u odmjerivosti i istinitosti u govoru (5,31-37).

Požrtvovnost i ljubav

Kršćanin svijetli svojom požrtvovnošću za druge. Osim što se ne osvećuje, uvjeren da Bog čuva pravdu svakomu tko se u njega uzda, on je spreman na žrtvu. On ide dvije milje, on je otvorene ruke da dijeli i ne skuplja sebično samo za sebe. Bogatstvo nije kršćanska vrlina. Zapravo, ako se Isusovi zahtjevi shvate ozbiljno, malo je vjerojatno da bi Isusovi sljedbenici mogli gomilati «višak». Bili bi, naime, svjesni da je svaki njihov «višak» negdje u svijetu «manjak», te bi radili na ispravljanju te nepravde (5,38-42).

I konačno, kršćanin svijetli svojom sveobuhvatnom ljubavlju. Čini dobro svojim neprijateljima oponašajući Boga koji jednako pruža uvjete za život i vjernicima i nevjernicima. Tek je ljubav prema neprijatelju prava ljubav. Sladunjavi osjećaji za ljude koji su nam dragi i koji rade u našu korist nisu ljubav.

Ukratko, kršćaninov život odražava Božje lice kroz život sukladan Kristovim zahtjevima. Mnogi su zahtjeve Propovijedi na gori nazivali onozemaljskim i nedostignutim idealima za smrtnike. Ako pak Bog, mimo očekivanja svijeta, u nama svijetli baš putem takva deklarirano nemogućeg ponašanja, ljudi će «vidjeti našu pravednost i slaviti

Oca našega nebeskog». Kršćani moraju biti drukčiji.

Skrovnost duhovnost u Mateju 6

U Mt 6 Isus govori da ono, po čemu ljudi obično ocjenjuju pobožnost, zapravo mora biti tajno i jedino Bogu vidljivo. On ne očekuje da će se ljudi obraćati gledajući kako se mi molimo, čitamo Bibliju, izričemo krasne pobožne fraze na javnim molitvenim skupovima, pa čak ni po tome koliko se zdušno i velikodušno angažiramo u svojoj crkvi.

Isus pretpostavlja tri duhovne discipline u kršćanina, jer ne kaže: ako daješ, ako moliš, ako postiš, nego «kad daješ» (6,2), «kad moliš» (6,5) i «kad postiš» (6,16). Kršćanska duhovnost nije neuobičajena. Naša puka pobožnost ne samo da je evangelizacijski beskorisna, nego je i za nas same kontraproduktivna – ako je vršimo tako da drugi vide kako smo pobožni! Pravimo li predstavu od svoje duhovnosti – ona će to jedino i biti. Nitko od nje neće profitirati, jer – «već su primili svoju plaću» (6,16).

Kršćansko davanje

Prava je duhovnost prevažna za naš blagoslov. Naše davanje, na primjer, nije nikad zbog siromaha ili, suvremenim rječnikom, zbog kojekakvih crkvenih projekata ili pastora. Mi nismo pozvani ocjenjivati i procjenjivati jesmo li im dali previše. Po Isusovom, ne dajemo da kontroliramo što smo dali, pa čak ni da drugi od toga imaju koristi. Dajemo, jer je to dobro za našu duhovnost. Dajemo, jer učimo da ništa nemamo što nama nije dano. I «ti i tvojih deset prstiju» s kojima si to stvorio, Božji su dar! Dajemo, jer učimo ovisiti o Bogu i njegovoj vjernosti.

Post

Duhovnost koju Isus pretpostavlja uključuje post. Njime pokazujemo da ne živi čovjek samo od kruha nego od svake riječi koja izlazi iz usta Božjih (Mt 4,4). Post je potpuno predanje Bogu cijeloga čovjeka. To je i vježba odricanja koja nam pomaže vidjeti svakodnevnne Božje darove. Previše je ljudi u svijetu koji ne mogu kupiti ni kruha. Post vraća pravu perspektivu; on bi nas trebao učiniti svjesnijim za tjelesne potrebe drugih ljudi. Post koji je Bogu po volji uključuje skrb za sve one ljude koji nemaju ono što mi imamo.

Pobožnost – odsjaj kršćanske naravi

Isus dakle pobožnost ne smatra evangelizacijskom. On je pretpostavlja kao odsjaj kršćanske «naravi». Misli li tko da «evangelizira» svojim molitvama i drugim «duhovnim» činima, promašio je svrhu. Isus to naziva beskorisnim licemjerjem (6, 16).

Isus, suprotno očekivanjima, evangelizacijom smatra moralno ponašanje prema svim ljudima, a ne duhovni govor i slične duhovne vježbe. Naša bi duhovnost trebala biti skrovnost. Kad smo u ponašanju i angažmanu za drugoga «savršeni kao Otac naš nebeski», onda smo doista sol zemlji i svjetlo svijetu.

NOVOIZAŠLE KNJIGE U 'BIBLIOTECI FLACIANA'

Prezentacija u Rijeci, 24. listopada, 2007.

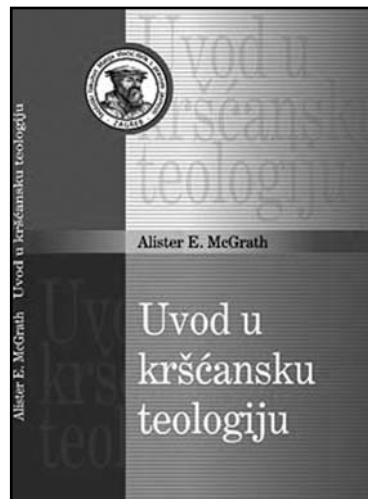
Prigodom obilježavanja Dana reformacije u riječkoj je maloj gradskoj vijećnici održana 24. listopada 2007. prezentacija knjiga u izdanju zagrebačkoga Teološkog fakulteta „Matija Vlačić Ilirik“. Predstavljene su tri najnovije knjige izašle u 'Biblioteci Flaciana': *Uvod u kršćansku teologiju* od A. E. McGratha, *Uvod u evangeličku teologiju* od K. Bartha, te *Ekumenska povijest Crkve 1* koju su uredili R. Kottje i B. Moeller. Barthovu knjigu predstavila je dr. Lidija Matošević, dok je prikaz knjige „Ekumenska povijest Crkve 1“ u ime odsutne dr. Marine Miladinov pročitao Giorgio Grli. Treći predstavljatelj, dr. Nela Gašpar, bila je spriječena pripremiti svoje izlaganje zbog bolesti, te je McGrathovu knjigu ukratko predstavila dr. Lidija Matošević, naglasivši važnost ovoga teološkog priručnika koji studente i sve zainteresirane čitatelje uvodi u noseće ideje i mislioce kršćanske teologije. Knjiga je prikladno metodološki i didaktički strukturirana, te može poslužiti i kao trajni referentni teološki priručnik.

Prvo Barthovo djelo na hrvatskom

Barthov „Uvod u evangeličku teologiju“, kako je istakla dr. Matošević, prvo je Barthovo prevedeno djelo na hrvatskom jeziku, čijim izdavanjem nakladnik želi doprinijeti razumijevanju i vrjednovanju protestantske teološke baštine i identiteta. Barth je jedan od ključnih kreatora ukupne teološke misli u 20. stoljeću, a njegova „evangelička teologija“ nije nešto polazno konfesionalno, već se ima u vidu „katolički“, ekumenski kontinuitet i jedinstvo sve one teologije u kojoj je kriterij govora o Bogu samoobjava Božja, onako kako je ona zasvjedočena u Svetome Pismu odnosno Evanđelju“.

U kratkoj riječi o samome Barthu dr. Matošević je istakla njegovu često pogriješnu recepciju u teološkoj javnosti, gdje ga se, u kontekstu jednog od klasika protestantske

teološke misli, smatralo primarno protukatalički intoniranim. Barth je, međutim, kao samokritičan teolog, prvenstveno okrenut protestantskoj crkvi. U doba tadašnjih teoloških skretanja ili prema pretjeranom biblicizmu, ili prema nesrazmjernom naglašavanju duhovno-iskustvenih aspekata, Barth je nastojao naglasiti da biblijski tekst, uzet izdvojeno sam za sebe, nije najvažniji, već je bitniji onaj na koga taj tekst usmjerava – Isus Krist. Međutim, Isusa Krista ipak treba naći putem svetopisamskog teksta, shvaćenoga kao izvješća o Božjoj objavi, a taj svetopisamski tekst, Bibliju, treba čitati „u prostoru Crkve“.

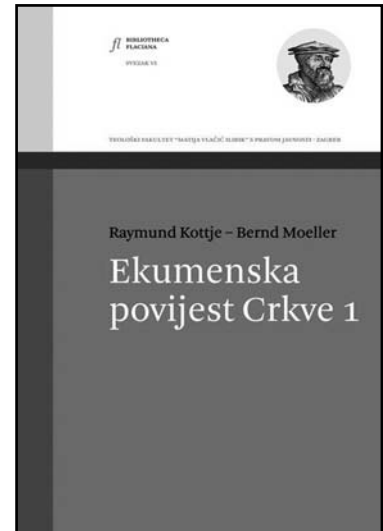

Barthovi odgovori na sudbinska pitanja

Daljnji je Barthov naglasak na osobnom, izdvojenom teološkom radu, gdje postoji čitanje i izvan prostora Crkve. Tu tada nastaje i teološka osamljenost i prostor za postavljanje sudbinskih pitanja. Barth je ovu svoju knjigu napisao u zrelih godinama, kao traženje odgovora na pitanja koja je tijekom cijeloga života promišljao i postavljao – i u ovoj su knjizi naznačeni i sažeti njegovi pokušaji odgovora na takva pitanja.

Projekt „Ekumenske povijesti Crkve“

Inicijativa za pisanje „Ekumenske povijesti Crkve“, kako je predloženo u prikazu dr. Marine Miladinov, nastala je 1988. unutar radne skupine «Faith and Order» pri Svjetskom vijeću crkava gdje su se trebala razraditi temeljna načela za pisanje ovakve crkvene povijesti. Ona su svrstana unutar pet osnovnih kategorija: univerzalnosti (prikaz treba biti posvećen običnom čovjeku, globalan, s

izbjegavanjem svake diskriminacije i centralizma), konteksta (interakcija evanđelja i kulture), zajedništva (povezanost pitanja koja danas određuju odnose među crkvama), osobitosti (specifičnosti pojedinih kršćanskih denominacija u odnosu jednih prema drugima), te perspektive (ekumenska perspektiva kao preduvjet za dijalog). Urednici su nastojali okupiti stručnjake iz različitih denominacija čiji su prikazi brižljivo spojeni u cjelinu, kako bi njihov ekumenizam upravo u toj ujednačenosti došao do izražaja.

Prvi svezak – Stara i Istočna crkva

U nastavku prikaza progovoreno je iscrpno o urednicima i autorima pojedinih odsjeka, te o samoj strukturi prvoga sveska knjige koji uključuje povijest Stare crkve do kraja antike, te daje i pregled Istočne crkve od spora oko štovanja slika do početka 20. stoljeća.

Djelo je metodološki izloženo na klasičan način prikaza povijesti događanja čime su, doduše, zapostavljene važne sastavnice crkvenoga i društvenog života, ali ovaj pristup ima svoje prednosti uzme li se u obzir udžbenički odnosno priručnički karakter knjige, jer omogućava lakše snalaženje u izloženoj građi. Iz toga razloga u knjizi je preferiran i kronološki prikaz povijesti umjesto suvremenijega tematskog.

Osim studentima, Ekumenska povijest Crkve – zaključuje dr. Miladinov – može se preporučiti i svakom zainteresiranom čitatelju „i kao udžbenik i kao vrijedan referentni priručnik za stručnjake, koji će zacijelo otkrivati nešto novo sa svakim ponovnim otvaranjem njegovih stranica“.

(rk)

Egzegetska bilješka
NELA HORAK-WILLIAMS

Uzorak za prepisivanje

Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim. (D-F)

Na to ste, doista, pozvani, jer i Krist pretrpje za vas ostavivši vam trag da slijedite njegovim stopama. (RK)

Nedavno sam pročitala rečenicu o odnosu između riječi i slike: „... I tjeskoba je svakoga prijevoda Biblije da ne može dovoljno odraziti zvučnost i slikovitost izvornika.“

Upravo se to dobro vidi na tekstu iz 1 Pt 2,21. Radi se o božanskom pozivu (glagol u pasivu) na put trpljenja u kojem treba pokazati ustrajnost i strpljivo podnošenje patnji koje nismo zaslužili. Tu nam se Isus Krist pokazuje kao model – primjer koji trebamo slijediti.

Slikovitost izvornika

Za «ostaviti primjer» u izvorniku su dvije riječi – složenice s prijedlogom ὑπο: ὑπολαμβάνων i ὑπογράφω. Već ta se slikovitost gubi u prijevodu. Osnovno značenje prijedloga ὑπο jest «pod, ispod». Upravo se ta misao želi naglasiti riječju ὑπογράφω koja se prevodi s «primjer», a inače je izvedenica od glagola ὑπογράφω, što znači «prepisivati, pisati ispod». U grčkoj riječi nalazi se slika predloška, obrazca kao uzorka za prepisivanje ili modela za rukopis koji se potpisuje i vježba. Kao kad se učenik drži primjera prve rečenice na vrhu stranice, a ne one najniže, te tako ispod nje potpisuje i vježba rukopis. Apostol Petar želi tom riječju, koja se jedino ovdje pojavljuje u Novom zavjetu, reći: Primjer koji nam je Krist ostavio jest kao kad čovjek pri pisanju u bilježnici želi, kao uzorak, što točnije prepisati prvi redak na vrhu stranice. Nažalost, mi prečesto prepisujemo redak koji nam je neposredno iznad dok idemo niz stranicu, te se na dnu nadamo jako daleko od uzorka na vrhu stranice. Tu nam sliku za model ponašanja za oponašanje (imitaciju) otkriva riječ ὑπογράφω, a u prijevodima, iako točno pogađaju smisao, istu ne možemo naći.

Pozvani smo da se držimo Kristova uzorka što točnije i bliže, poput onoga prvog retka teksta koji prepisujemo s vrha stranice.

POGLEDI I OSVRTI - Godina 3(2007), Broj 1(4)

Izbor iz recentne hrvatske protestantike

Uz djela koja su već prikazana u člancima u ovom broju, predstavljamo i sljedeća izdanja:

DAVORIN PETERLIN. Počeci Baptističke crkve u Zagrebu 1870. - 1921.

Zagreb, Časopis za suvremenu povijest, br. 2/2006, str. 523.-548. Autor se bavi najranijom poviješću baptista u Zagrebu, a posebice opisuje poveznice između zagrebačkih baptista i ostalih crkava u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i veze s različitim misijskim organizacijama. Rad je vrijedan doprinos hrvatskoj baptističkoj historiografiji, a donosi i nekoliko prijevoda izvornih dokumenata iz narečenoga razdoblja. U pripremi je i nastavak ovog rada koji će tretirati povijest zagrebačkih baptista do 1945. godine.

Kanoni sa sinode u Dordrechtu 1618.

– 1619. *Preveo s latinskoga Luka Marjanović. Urednici Jasmin Milić i Dimitrije Popadić. Osijek, Kršćanski centar „Dobroga pastira“, i, Novi Sad, Teološki fakultet – Novi Sad, 2007. 76 str.* Uz Belgijsko vjeroispovijedanje i Heidelbergški katekizam, Kanoni iz Dordrechta ubrajaju se među najznačajnije vjeroispovjedne dokumente u reformiranim crkvama, stoga će ovaj prijevod omogućiti neposrednije poznavanje ove problematike.

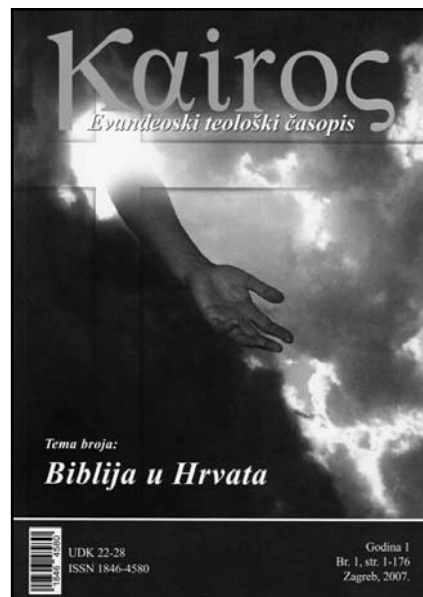
Rahela Grozdanov (Ur.). Čekamo. Pjesme

štovanja. Rijeka, Bono Records d.o.o., 2007. 24 str., 12 pjesama. Notalna pjesmarica popularnih kršćanskih pjesama, već ranije predstavljenih na nosaču zvuka „Čekamo“ (izdanje Baptističke crkve u Rijeci). Većina su tekstova autorizirani prepjevi s engleskog, a tri su pjesme priredili domaći autori.

Stanko Jambrek (Ur.). Leksikon evan-

skog kršćanstva. Zagreb, Bogoslovni institut i Prometej, 2007. 444 str. Leksikon je zamišljen da pruži temeljne informacije o „evanđeoskom kršćanstvu“ u Hrvatskoj i u svijetu. „Evanđeoskim kršćanima“ određuju se u leksikonu oni koji svoju vjeru i praksu temelje na evanđelju, a njihove se početke, uže povijesno gledajući, traži unutar tzv. „velikih probudjenja“ u 18. i 19. st. Leksikon ipak obrađuje znatno širu protestantsku tematiku. Uz domaće autore pojedinih odrednica, najčešće onih koji se tiču specifične povijesti hrvatskih protestantskih crkava i crkava reformacijske baštine, velik dio građe preveden je iz stranih leksikona (The Concise Evangelical Dicti-

onary of Theology, i dr.). Premda je građa ponegdje nesrazmjerno raspoređena, leksikon može pružiti kvalitetnu polaznu informaciju o povijesti, teologiji i crkvenosti protestantskih zajednica.

Kairos. Evanđeoski teološki časopis.

Godina 1, Br. 1., str. 1-276. *Glavni urednik Stanko Jambrek. Zagreb, Biblijski institut, 2007.* Valja pozdraviti prvi broj Kairosa, znanstvenoga evanđeoskog teološkog časopisa u kojem se objavljuju radovi i članci iz biblijske, sustavne, povijesne i primijenjene teologije, etike, povijesti Crkve, sociologije religije, filozofije i života Crkve. Radovi se kategoriziraju u skladu s preporukama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Časopis izlazi dvaput godišnje na hrvatskom i engleskom jeziku. U prvom broju, tematski naslovljenom „Biblija u Hrvata“, svojim raspravama i prilogima sudjeluju A. J. McNicol, R. Knežević, S. Jambrek, D. Berković, T. Sibley i M. Jovanović.

Zoran Grozdanov (Ur.). Bog pred kri-

žem. Zbornik u čast Jürgena Moltmanna. Rijeka, Ex libris, 2007. 262 str. Zbornik se primarno odnosi na referate koji su održani prigodom promocije prijevoda Moltmannove knjige *Raspeti Bog* u svibnju 2005. u Zagrebu, priređene od strane istoga, sve renomiranijeg nakladnika. Svojim radovima o Moltmannu i njegovoj teologiji u zborniku sudjeluju M. Volf, Ž. Pavić, E. Šeperić, M. Matic, C. Sorč, I. Karlič i A. Mateljan. Pridodan je i Moltmannov rad „Božja pasija“.

(rk)

KRŠTENJA NA MURTERU

»...Evo vode! Što mi priječi da budem kršten?« Djela 8,36

Bog... More okupano suncem... Dragi nam gosti iz prijateljske baptističke crkve iz Novog Sada, Splita, rodbina i prijatelji i nekoliko osoba koje su svetim činom krštenja rekli svoje da Isusu Kristu.

Željka Klisarić je 8. srpnja 2007. postala naša najmlađa sestra u Kristu (15 godina), a 23. rujna 2007. Ivanka Blažević i Anita Juričev-Martinčev svojim su krštenjem također u tome »murterskom raju« na zemlji pokazale da od sada žele da njihove živote vodi Isus Krist prihvaćajući ga i javno pred svjedocima za svojeg spasitelja. Sve tri sestre krstio je pastor BC IHTUS iz Šibenika, Vladimir Mihoković Miha.

Zahvaljujemo Gospodu za naše tri nove sestre i molimo ga da nauče uzimati njegovu snagu, a svojim življenjem da svjedoče o njegovoj riječi da ostavljaju tragove neba ovdje na zemlji.

Nena Pokrajac

SVEČANOSTI RUKOPOLOGANJA

Tijekom 2007. godine u nekoliko su naših crkava rukopoloženi novi službenici za obavljanje različitih službi. Svaka je od tih svečanosti bila važan i radostan događaj za lokalnu zajednicu te je popraćena bogatim programom uz nazočnost gostiju.

Mursko Središće

Dana 14. siječnja 2007. godine u Murskom Središću rukopoložen je Vlado Hobljaj za starješinu crkve, a Todd Dick potvrđen je za pastora crkve. Rukopoložavanje je predvodio Nenad Kovačević, pastor BC Mačkovec.

Dubrovnik

Dana 13. svibnja 2007. godine u Dubrovniku je za pastora crkve rukopoložen Daniel MacKenzie. Rukopoložavanje su predvodili Toma Magda, Predsjednik SBC u RH, i Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH.

Zagreb – Dubrava

Dana 15. travnja 2007. godine u novosnovanoj crkvi Zagreb – Dubrava rukopoložen je Tihomir Vekić za starješinu crkve. Rukopoložavanje su predvodili Peter MacKenzie, pastor BC Zagreb i Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH.

Mošćenica

Dana 3. lipnja 2007. godine u Mošćenici su rukopoloženi David Berlančić i Andrew Peter Špičak za dakone crkve. Rukopoložavanje su predvodili Toma Magda, Predsjednik SBC u RH i Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH.

Daruvar

Dana 23. rujna 2007. godine u Daruvaru su rukopoloženi Vlado Novaković za starješinu i Ivica Šeba za dakona crkve. Rukopoložavanje su predvodili Branko Lovrec, počasni predsjednik SBC u RH, i Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH.

SRCE ZA MISIJU 2008

Kad smo sigurni i uvjereni da Bog usprkos svemu što se događa želi najbolje za nas, možemo opušteno živjeti za druge. Taj život za dobrobit drugih - to je misija u najširem smislu riječi.

Tako glasi dio predgovora novog kalendara SRCE ZA MISIJU 2008., kojim se čitateljima obraća Ksenija Magda u ime Ženskog rada.

Želja nam je da kupite kalendar i upoznate se s domaćim i inozemnim svjedočanstvima o misiji - u najširem smislu riječi.

Kalendar je vrlo prigodan kao dar za bližnje i prijatelje. Uz to, on može svakom kršćanskom domaćinstvu služiti na blagoslov kao svjedok Božjeg djelovanja. K tome je i praktičan, jer vam može služiti kao podsjetnik na dane, rođendane, događaje, obveze i vaš osobni raspored.

Pojedinačna cijena kalendara Srce za misiju 2008. iznosi 35,00 kn. Moguće ga je naručiti kod tajnice Ženskog rada na broj telefona 01/3733-892, ili putem elektronske pošte: lidija.edelinski@inet.hr.

Napominjemo da se pri slanju kalendara poštom cijeni kalendara dodaje i cijena poštarine.

Za ŽR, L. Edelinski

PAKRAC

Pozdravljamo vas razglednicom iz Pakraca!

Ova se godina približila kraju, a mi promišljamo o svima koji su nam na neki način bili ohrabrenje u proteklim mjesecima.

Uvijek nam je drago kada u našoj zajednici imamo goste i kada smo kroz njih blagoslovljeni. Mi ih rado i pozivamo. U proteklim mjesecima imali smo nekoliko prigoda i bogoslužja koja su bila posebna. U nekim drugim prigodama vidjeli smo blagoslove koje smo kao sama zajednica primili ili ih podijelili s drugima. Zato izdvajamo neka događanja:

28. siječnja - godišnja skupština - izabrali smo novo vodstvo.

24.-25. veljače - večeri evangelizacije - zahvaljujemo bratu Zdenku Horvatu što je bio s nama na tri bogoštovlja. Doista smo bili blagoslovljeni.

9.-19. ožujka - pastor je sa svojom obitelji posjetio partnersku zajednicu u Bloxhamu u Engleskoj, i to prvi put da je netko od nas ondje bio. To je bio velik događaj i za nas i za braću i sestre u Bloxhamu.

31. ožujka - druženje za žene - devet prijateljica bilo je s našim sestrama, a iskustvo zajedništva pokrenulo je nova slična događanja.

1. travnja - koncert braće Gorana i Simeona Goga bio je kanal kroz koji je Bog dota-

knuo svako srce. Prijatelji nisu mogli ostati ravnodušni, a i mi kao zajednica te braća i sestre iz drugih zajednica bili smo ohrabreni. Hvala Simeonu i Esteri, Goranu i Dijani što su s nama proveli cijelu nedjelju te bili i na jutarnjem bogoslužju i na večernjem koncertu, blagoslov nam od Gospodina.

8. travnja - na uskršno jutro naš je sastanak bio slavljenje Uskrsloga, a naša su nas djeca posebno razveselila dok je Gospodu davana hvala ustima male djece.

14.-15. travnja - pastor je bio govornik na omladinskoj konferenciji za mlade u Daruvuru. Radujemo se što možemo na takav način biti i blagoslov drugim zajednicama.

19.-21. travnja - na Saveznoj skupštini naš je pastor izabran za člana Izvršnog odbora. Molimo se da i kroz to budemo na blagoslov drugim zajednicama.

13. svibnja - regionalna seestrinska konferencija - naša je zajednica bila domaćin, a ukupno se okupilo više od sto žena te braće i djece. Posebno zahvaljujemo sestri Silviji Seamon koja je bila gost govornik iako joj je kći Ema imala temperaturu i bila u Osijeku. Hvala i djevojkama iz Osijeka što su pjesmom pridonijele blagoslovu te konferencije.

19. svibnja - okružni omladinski susret u Pakracu - bio je to jedan od redovitih susre-

ta za mlade u našem okruženju jedanput na mjesec. Koliko nas je bilo, bilo nam je lijepo i ohrabrujuće. Zahvaljujemo Bogu za sestru Jasminu iz Daruvara i njezinu priču u planeru Srce za misiju. To nas je svjedočanstvo ohrabrilo u službama koje često nisu dostatno primijećene od ljudi.

27. svibnja - Pedesetnica - uključili smo se u zajedničku molitvu s braćom i sestrama diljem svijeta. Zahvaljujemo svima onima koji na bilo koje načine obavješćuju naše zajednice o molitvenim potrebama u svijetu. Veliko je ohrabrenje dok se molimo i mislimo na druge, a prestajemo jadikovati nad sobom. Neka Bog usliši molitve svojih sluškinja i slugu.

17. lipnja - svečanost za kraj školske godine - dan molitve za mlade i kraj vjeronaučne godine obilježili smo posebnim prigodnim programom djece i mladih, a potom su podijeljene svjedodžbe. Kao zajednica posebno smo zahvaljivali za našu djecu i vjeroučitelje. Radujemo se iznova i blagoslivljamo sve naše vjeroučitelje koji ulažu maksimalan napor u toj uzvišenoj službi.

IZLET - po završetku bogoslužja, nakon objeda, svi smo se ponovno okupili u našem poznatom izletištu Omanovac. Bila je to i dobra prilika za naše prijatelje da budu sa nama. Spontano smo se družili, veselili i proslavljali Boga. Naravno da smo ponijeli i instrumente, tako da je pjesma slavljenja privukla još mnoge koji nisu došli s nama na izlet, ali su bili tu milošću Božjom. Hvala Bogu za glazbenike u našoj zajednici. Njihova je služba također uzvišena. Bio je to susret kojim smo zaključili prvu polovicu godine.

Ljeto i jesen obilježili su radovi koji su zahtijevali velika ulaganja, kako materijalno tako i vremenski. No, milošću Božjom, ove smo godine dobili prostor koji nam je otvorio mnogo bolje mogućnosti za rad. Centar Emaus - kuća susreta s Isusom sada je mjesto gdje se mnogo toga događa.

Nedjeljna škola, vjeronauk, omladinski sastanci, prikazivanje filmova, seestrinski sastanci, molitva, druženja uz kavu i kolače, radionice, uvježbavanje zbora... a još je više toga u planu! Zahvalni smo svima koji su pomogli u ostvarenju tog projekta, a posebice braći i sestrama iz Engleske i Škotske na svesrdnoj pomoći.

Radne akcije bile su na radost onima koji su se okupljali. Nije izgledalo kao izlet, ali je opet bilo zajedništvo.

7. listopada – krštenje – Gospod nas je obilno blagoslovio i u prepunome crkvenom prostoru toga jutra (bilo nas je više od 150) radovali smo se s krštenicima. Sestra iz Sredana, dva brata iz Koprivnice i troje mladih iz Pakraca bili su veliki razlog za slavljenje Gospoda i radost. Poslije bogoslužja ostali smo i na zajedničkom objedu. Drago nam je što braća i sestre iz Koprivnice rado dolaze k nama i što im možemo biti na ohrabrenje. Molimo se za Tamaru, Mateja i Timoteja da ih Gospodin oblikuje po volji svojoj. S njima naša zajednica trenutno broji 59 članova.

5. studenoga – dan molitve baptističkih že-

na – dvadesetak žena i djevojaka okupilo se u Centru Emaus na zajedničku molitvu. Bio je to ohrabrujući, blagoslovljen i vrijedan dan molitve. Kad se sa srcem nešto čini onda se doista Gospod raduje.

U studenome smo bili povezani u zajedničkoj molitvi za pastora Zaura Balajeva iz Azerbajdžana koji je u zatvoru i za mnoge druge vjerne progonjene zbog Isusova imena. Gledali smo također film »Sklonište« koji nas je potaknuo na još veću zastupničku molitvu.

Želimo doista biti Crkva molitve!

Božićne blagdane i prosinac ponovno ćemo provesti u radosti i zahvalnosti. Očekujući Kralja Kraljeva i njegov drugi dolazak, želimo biti usmjereni na ono nevidljivo jer je to vječno. Radost u zajedništvu zbora, različitih programa i druženja za žene treba nas doista zaokupiti jer je Gospodin blizu po Duhu, po Riječi i po nama.

Raduje nas što se okupljamo u lijepom broju i što je uvijek s nama netko od prijatelja.

Naša je zajednica vrlo blagoslovljena kroz svu braću i sestre koji mnogo ulažu u djelovanje ove zajednice. Neka ih Gospodin nagradi, a ostale potakne na istu predanost. Hrabri

nas kad vidimo našu djecu nedjeljom na oba bogoslužja i četvrtkom s Biblijom u ruci.

Ako ste pomislili da nemamo nikakvih problema, dajemo do znanja da uopće nismo savršena crkva. Ali tomu težimo!

Dok gledate i čitate ovu razglednicu, svakako zastanite i pomolite se za braću i sestre u gradu koji je još od rata toliko ispaćen. Molite se da budemo živo svjedočanstvo i da još mnogi dođu do spasenja u Kristu.

A ako vas put nanese u Pakrac (iako smo mi izvan svih putova), pridružite nam se na našem bogoslužju. Ili namjerno isplanirajte doći k nama! Do viđenja!

U Kristovoj ljubavi, topli pozdrav iz pakračke zajednice!

IN MEMORIAM

PETER DONALD MACKENZIE (23.11.1942. – 5.7.2007.)

5. srpnja o.g. preminuo je u svojoj 65. godini Mr. Peter Donald MacKenzie, pastor zagrebačke Baptističke crkve. Posljednji ispraćaj održan je 9. srpnja na Mirogoju, uz dirljiv oproštaj brojnih vjernika iz mnogih crkava u Hrvatskoj.

Rođen je 1942. u Southportu, Velika Britanija, u obitelji oca metodističkog svećenika. Diplomirao je na teološkom fakultetu St. Andrews sveučilišta u Škotskoj 1966. godine. U Engleskoj je radio kao profesor u Prestonu i Lancasteru, a

1970. je magistrirao teologiju na St. Andrewsu. 1971. dovršava studij pedagogije. Istovremeno se bavio i misijskim radom u Istočnoj Europi. U Hrvatsku prvi put dolazi 1968, a kao nezavisni i svojevrsni putujući misionar dolazi trajnije u Hrvatsku 1971. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu uči hrvatski jezik, a 1975. oženio se Zagrepčankom, Lidijom Časni, s kojom je imao četvero djece; sinovi su Danijel, Marko i Simon, te kćerka Mirjam. Najstariji sin Daniel službuje danas kao pastor Baptističke crkve u Dubrovniku.

Rad s mladima obilježio je možda najznačajniji dio njegove kršćanske službe, a bavio se i područjem teološkog obrazovanja kao i pastoralnim radom po crkvama, pretežito baptističkim i pentekostalnim. Peter (ili Pero, kako smo ga ovdje zvali – a i sâm se ponekad potpisivao kao "Pero Časni") službovao je u Baptističkoj crkvi u Rijeci 1975. – 1977. godine, kao prvi baptistički pastor koji je bio strani državljanin. Izuzetno je bio omiljen među mladom generacijom, a njegov blago karizmatički pristup i poticajno propovijedanje bilo je dobro prihvaćeno, premda je on dolazio iz drugog podneblja i mentaliteta. Kao stranom državljaninu, tadašnje mu vlasti ne dozvoljavaju trajnije ostati u službi punovremenog pastora. Napušta zemlju, ali se ipak, nakon nekoliko godina pastoralnog rada u Sjevernoj Engleskoj na Otočju Shetland, vraća 1990. godine. U ratno doba bio je savjetnikom

ovdašnjim humanitarnim organizacijama, povezujući ih sa stranim donatorima i usmjeravajući humanitarni rad na područja najvećih potreba.

Od 1994. bio je pastorom Baptističke crkve u Zagrebu. Njegova služba u Zagrebu, kojom je posvjedočio da su mu interesi Kraljevstva Božjega bili na prvom mjestu, ispunila je najzrelije doba njegova pastoralnoga i učiteljskog rada. Takvim svojim pristupom on je radosno okupljao, motivirao i vodio zajednicu. Duhovni i brojčani rast koji je crkva doživjela u vrijeme njegove službe rezultat su njegova predanog života Bogu.

Predavao je na negdašnjoj Baptističkoj teološkoj školi u Novome Sadu, te na Evandeoskom teološkom fakultetu u Osijeku, Teološkom fakultetu "Matija Vlačić Ilirik" i Institutu za Biblijske studije u Zagrebu. Bio je član teološke komisije pri SBC u RH. Objavio je brojne teološke napise u domaćim protestantskim časopisima, traktatima i zbornicima, a pisao je i teološko-književna djela. 2005. objavio je knjigu *Paradise Refused (Odbijeni raj)*. Posebice se bavio područjem praktične teologije, kršćanske apologetike, te odnosom između kršćanstva i new-age pokreta. Bio je predano uključen u kršćanski i crkveni rad unutar hrvatskih evandeoskih krugova, s trajnom zauzetosti za probuđenje i duhovni napredak našim crkvama.

(rk)

July 30 - August 3
15th Baptist Youth
World Conference **2008 LEIPZIG**
Germany

ZA MLADE OD 16 - 28 GODINA

**dive
deeper**

EXPLORE THE DEPTHS TOGETHER

DEEPER INTO FAITH & COMMUNITY

COME TO LEIPZIG AND EXPERIENCE GLOBAL YOUTH CULTURE, PERSONAL FAITH AND GOD'S CALLING. A LIFE CHANGING EVENT FOR YOUNG PEOPLE AND YOUTH WORKERS FROM ALL OVER THE WORLD!

ENJOY FAMILY GROUPS, BIBLE STUDY, WORSHIP, CONCERTS, CHOIRS, DRAMA, SEMINARS, SPORTS, GLOBAL VILLAGE, SIGHTSEEING, MISSION OPPORTUNITIES AND MUCH MORE!

**JOIN US IN LEIPZIG: JULY 30 - AUGUST 3, 2008!
CONFERENCE INFORMATION AND REGISTRATION:
WWW.DIVE-DEEPER.ORG**

**DIVE DEEPER - ZARONI DUBLJE
U ZAJEDNIŠVO S BOGOM I MLADIMA IZ CIJELOGA SVIJETA**

ORGANIZIRANO PUTOVANJE AUTOBUSOM IZ ZAGREBA!

CIJENA 300 Eura

uključuje - putovanje, prijavu za konferenciju, smještaj, hranu, javni prijevoz u Leipzigu

**VIŠE INFORMACIJA I PRIJAVE čim prije, a NAJKASNIJE DO 31. SIJEČNJA 2008.
na mladi@baptist.hr ili putem telefona 01 4813168**

**NEMOJ PROPUSTITI OVU PRILIKU!
BUDI I TI DIO HRVATSKE EKIPE KOJA ĆE ZAJEDNO KRENUTI U OSVAJANJE NOVIH DUBINA!**

ORGANIZED BY BAPTIST WORLD ALLIANCE, WWW.BWANET.ORG

www.dive-deeper.org

Osnivač i izdavač: Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Radićeva 30, 10 000 Zagreb, tel (+385 1) 4813 168, fax (+385 1) 4873 403 **e-mail:** glascrkve@baptist.hr **Uredništvo:** Ruben Knežević, Ksenija Magda, Toma Magda, Svjetlana Mraz, Boris Peterlin, Filip Vacek **Odgovorni urednik:** Željko Mraz **Službena web stranica:** www.baptist.hr